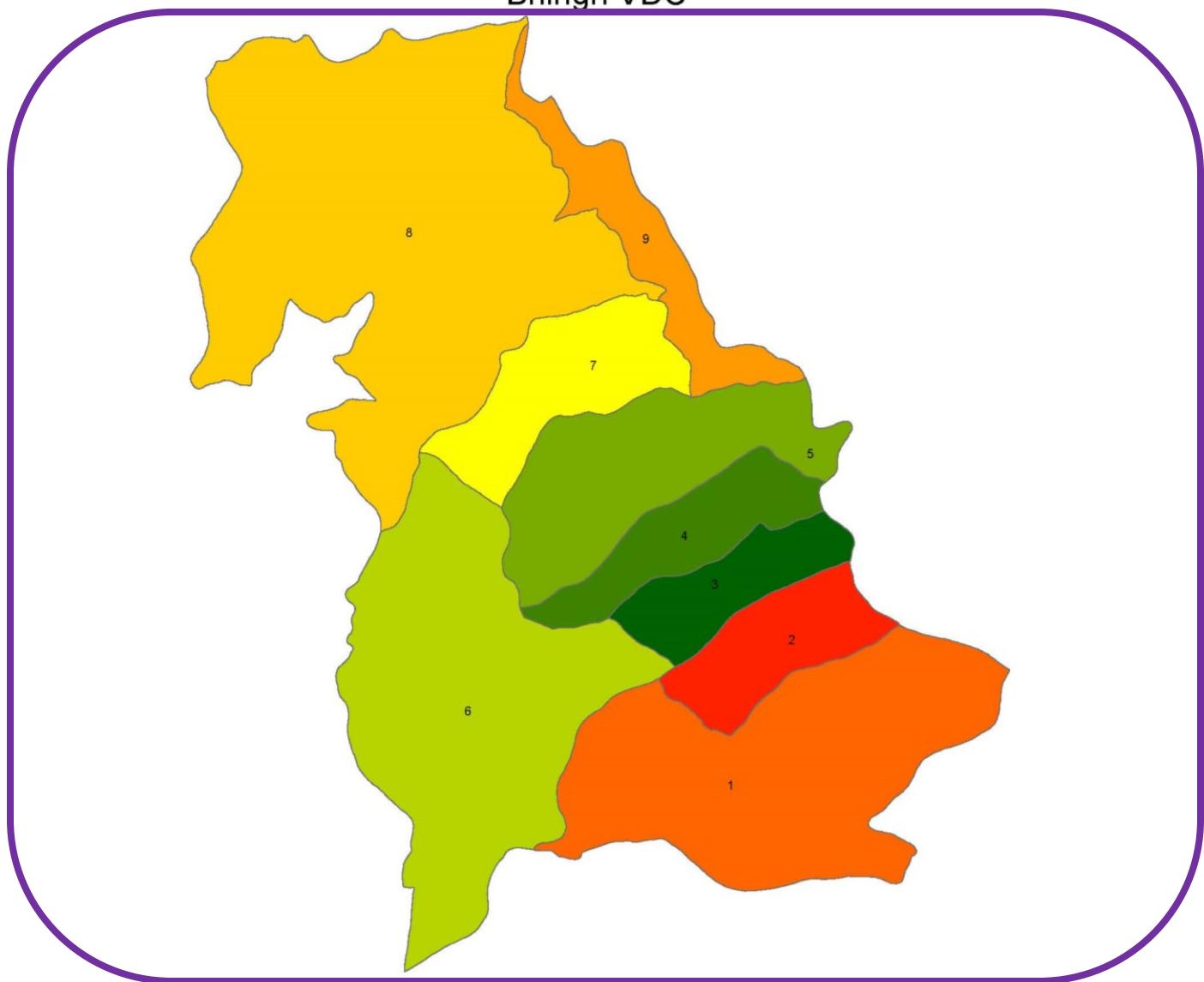

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना प्रतिवेदन भिंगृ गाविस

प्युठान
जिल्ला

Bhingri VDC

तयार गर्ने :

गाउँ विकास समितिको कार्यालय, भिंगृ

तयार गरिएको मिति : २०७२ / /

गाँउ विकास समिति स्तरीय
खानेपानी ,सरसफाई तथा स्वच्छता योजना
अन्तिम प्रतिवेदन

२०७२

भिंगू गाँउ विकास समिति
प्लॉटान

विषयसूची

अध्याय एक	4
१.१ गा वि स को परिचय	4
१.२ सामाजिक तथा आर्थिक विशेषताहरु	4
१.२.१ जनसंख्या	4
१.२.२ साक्षरता	6
१.२.३ स्वास्थ्य र सरसफाईको अवस्था	6
१.३ गाविसको संस्थागत अवस्था	7
१.३.१ उपभोक्ता समिति	7
अध्याय दुई	8
२. गा वि स को खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था	8
२.१ विद्यमान जलश्रोतको परिचय	8
२.१.१ जलश्रोतहरुको विष्लेशण र यसका प्रकार	8
२.१.२ क्षमताको आधारमा मूहानको वर्गीकरण	8
२.१.३ गूणस्तरका आधारमा मूहान	9
२.१.४ सम्भाव्य उपयोगका आधारमा मूहान	9
२.१.५ श्रोतमा विवाद	9
२.२ खानेपानी	10
२.२.१ खानेपानीको विद्यमान अवस्था	10
२.२.२ विद्यमान खानेपानी सुविधास्तर	10
२.२.३ विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको संचालन अवस्था	11
२.३ सरसफाई तथा स्वच्छता	16
२.३.१ गा वि स को सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था	16
२.३.२ सार्वजनिक तथा संस्थागत सौचालय	17
अध्याय तिन	17
३. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना	17

३.१ प्राक्कथन	17
३.२ परिचय	18
३.३ गा वि स वास योजनाको उद्देश्य	19
३.४ विधि	20
३.५ सिमितता	20
३.६ गाविसको पञ्चवर्षिय योजना तर्जुमा.....	21
३.६.१ खानेपानी	21
३.६.२ सरसफाई तथा स्वच्छता कार्य योजना	23
३.६.३ अनुगमन र मूल्यांकन:	24
३.६.४ पूर्ण सरसफाई पश्चातको क्रियाकलापहरु:.....	25
३.६.५ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्य योजना	25
३.६.६ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्य योजना.....	26
३.६.७ संभावित सहयोगी निकायहरु	28
अनुसूचि १ : टोल अनुसारको जातीगत आधारमा घरधुरी संख्या तथा खानेपानीको सुविधास्तर	29
अनुसूची २. गाविसमा भएका विद्यालयहरु तथा उपलब्ध सुविधा	31
अनुसूची ३ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको तथ्याङ्क.....	32
अनुसूचि ४ पूर्ण सरसफाईको लागि वडा र गाविस तहको कार्ययोजना.....	32
अनुसूचि ५: पानीको श्रोत सम्बन्धि सूचनाहरुको सारांश	34
अनुसूचि ६ विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको सूचना सम्बन्धि सारांश विवरण	35
अनुसूचि ७ वडा स्तरमा तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरुको सूचि	36
अनुसूचि ८ गाविस स्तरीय सुचनाहरु.....	38
अनुसूचि ९: पूर्ण सरसफाईका क्रियाकलापहरुको अवस्था.....	39
अनुसूचि: १० गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाई योजना चक्र.....	40
अनुसूचि ११ खानेपानी, सरसफाई तथा सरसफाई समन्वय समिति ९छब्कज्ञन्त्र० भिंगृ	41

अध्याय एक

१.१ गा.वि.स को परिचय

प्यूठान जिल्लाका ४२ वटा गाविसहरु मध्ये जिल्ला सदरमुकामबाट उत्तर पश्चिम तर्फ रहेको भिंगृ गाविसको पूर्वमा बेल्वास तथा बर्जिवाड गाविस, पश्चिममा कोचिवाड तथा स्वर्गद्वारीखाल उत्तरमा रोल्पाको घोडागाँउ गाविस, दक्षिणमा गोठिवाड रहेको छ। यो गाविस सदरमुकाम वाट १५ कोषको दुरीमा रहेको छ। भौगोलिक हिसाबले विकट मानिने यस गा.वि.स. पवित्र तिर्थ स्थल स्वर्गद्वारीको काखमा रहेको छ। थुप्रै सम्भाव्यता बोकेको यस गा.वि.स.को वडा नं १,२,३,४, तथा ९ नं. ले रोल्पा भालुवाड पक्की सडकले छोएको छ। जुन वडाहरु भिंगृ गा.वि.स.को महत्वपुर्ण वडा पनि हुन्। धार्मिक, सास्कृतिक, तथा भौगोलिक हिसाबले विविधता बोकेको यस गा.वि.स. प्रमुख बालीहरुमा धान, गँहू जौं मकै, तोरी हुन्। गा.वि.स.को तल्लो क्षेत्रमा सिचाईको हिसाबले सुगम मानिने भएकोले केही भागमा तरकारी खेती पनी गर्ने गरेको पाईएको छ।

१.२ सामाजिक तथा आर्थिक विशेषताहरु

१.२.१ जनसंख्या

भिंगृ गाविस जिल्लाको कम जनसंख्या भएको गाविस मध्ये पर्दछ। यस गाविसको जम्मा जनसंख्या २०७२ को घरधुरी सर्वेक्षणको जनगणना अनुसार घरधुरी १२८३ र जनसंख्या ६८९७ रहेको छ। गाविसको औसत परिवार संख्या ५.३९ रहेको छ। यो गाविसमा मुख्य तथा मगरहरुको वाहूल्यता रहेको छ भने क्षेत्रि, गुरुड, नेवार र दमाइ, कामिहरुको वसोवास रहेको छ। २०७२ जेष्ठ महिनाको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार यस गाविसको वडा अनुसार जनसंख्याको विवरण तलको तालिकामा देखाईएको छ।

तालिका: १ वडा अनुसार जनसंख्या

वडा नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पूरुष	महिला
१	२०४	१०९८	५७२	५२६
२	१५८	८४४	४२८	४१६
३	९७	५६५	२७२	२९३
४	१४६	६९५	३६२	३३३
५	१०१	५८०	२८७	२९३
६	१८२	१०४२	५३३	५०९
७	६०	२९१	१४८	१४३
८	१६१	८७२	४५३	४१९
९	१७४	९१०	४५७	४५३

फिल्ड अध्ययन २०७२ अनुसार यस गाविसमा जम्मा घरधुरी संख्या १२८३ देखिएको छ।

तालिका नं : २ वडा अनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	घरधुरी संख्या			जम्मा
	दलित	जनजाति	अन्य	
१	३१	४०	१३३	२०४
२	६४	५३	४१	१५८
३	४४	७	४६	९७
४	१८	२१	१०७	१४६
५	५७	२	४२	१०१
६	२९	१३४	१९	१८२
७	६	०	५४	६०
८	२४	१२०	१७	१६१
९	१०	८०	८४	१७४
जम्मा	२८३	४५७	५४३	१२८३

श्रोत : फिल्ड अध्ययन २०७२

यस गाविसको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ। मुख्य गाविसको मुख्य वालिमा मकै, गहुँ, धान, फापर आदि अन्नवाली हुन्। तरकारी बालीमा आलु, प्याज, टमाटर र हरियो सागपातहरु पर्दछन्। दलहन अन्तर्गत यहां उत्पादन हुने सिमी, भटमास, बोडी उत्पादन हुने गर्दछन्। पशुपालनमा मुख्यत गाई, गोरु, भैंसी, रांगा, बाखा, भेडा आदि पाल्ने गर्दछन्। पेशागत दृष्टिले संलग्नता कृषिको भएपनि आम्दानीको दृष्टिले सबैभन्दा बढि आम्दानी बैदेशिक रोजगारर कृषी क्षेत्रको देखिन्छ। गा वि स बासीको सरदर प्रतिव्यक्ति आम्दानी जिल्लाका अन्य गा वि स को तुलनामा न्युन छ।

यस गाविसको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ। मुख्य गाविसको मुख्य वालिमा मकै, कोदो, गहुँ, धान, फापर आदि अन्नवाली हुन्। तरकारी बालीमा आलु, प्याज, टमाटर र हरियो सागपातहरु पर्दछन्। दलहन अन्तर्गत यहां उत्पादन हुने सिमी, भटमास, बोडी उत्पादन हुने गर्दछन्। पशुपालनमा मुख्यत गाई, गोरु, भैंसी, रांगा, बाखा, भेडा आदि पाल्ने गर्दछन्। पेशागत दृष्टिले संलग्नता कृषिको भएपनि आम्दानीको दृष्टिले सबैभन्दा बढि आम्दानी बैदेशिक रोजगारर कृषी क्षेत्रको देखिन्छ। गा वि स बासीको सरदर प्रतिव्यक्ति आम्दानी जिल्लाका अन्य गा वि स को तुलनामा न्युन छ।

१.२.२ साक्षरता

२०६८ सालको जनगणना अनुसार र साक्षरता दर कुल साक्षरता प्रतिशत ४४.२० रहेको र पुरुष साक्षरता दर ५६.५९ तथा महिला साक्षरता दर ३४.४३ देखिन्छ । गाविसमा १ उ.मा वि. १ नि.मा.वि. ८ वटा प्रा.वि. ३ वटा वाल विकास केन्द्रं तथा २ वटा वोर्डिङ स्कुल रहेको छन् । गाविसमा भएका विद्यालयहरुको अवस्था र उपलब्ध सुविधाको विवरण तलको तालिका नं २ मा दिईएको छ

तालिका.३ विद्यालय र उपलब्ध सुविधाहरू

क्र. स.	विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम	स्तर	विद्यार्थी संख्या	खानेपानी सुविधा भएका विद्यालय	खानेपानी र सरसफाई सुविधा भएका	छात्र,छात्रा को अलग अलग शौचालय भएका	शौचालय भित्र पानी उपलब्ध भएका
१	जनता ने.रा	सामुदायिक	प्रा.वि.	८८	छ	छ	छ	छ
२	चन्द्रश्वरी	सामुदायिक	प्रा.वि.	६५	छ	छ	छ	छ
३	स्वर्गद्वारी एकेडेमी	संस्थागत	निमावि	२७५	छ	छ	छ	छ
४	अमर	सामुदायिक	प्रा.वि.	१४२	छ	छ	छ	छ
५	लोक चेतना	संस्थागत	निमावि	६९३	छ	छ	छ	छ
६	अमर	सामुदायिक	उमावि	७८२	छ	छ	छ	छ
७	स्वर्गद्वारी	सामुदायिक	प्रा.वि.	२०६	छ	छ	छ	छ
८	प्रगतिशील	सामुदायिक	वा.वि.	२३	छ	छ	छ	छ
९	ब्रह्मेश्वरी	सामुदायिक	वा.वि.	२०	छ	छ	छ	छ
१०	सत्य	सामुदायिक	वा.वि.	३१	छ	छ	छ	छ
११	बालविकास	सामुदायिक	प्रा.वि.	६५	छ	छ	छ	छ
१२	सिद्धश्वरी	सामुदायिक	निमावि	१५२	छ	छ	छ	छ
१३	बालशिक्षा	सामुदायिक	प्रा.वि.	३१	छ	छ	छ	छ
१४	जनजागृति	सामुदायिक	प्रा.वि.	११४	छ	छ	छ	छ
१५	शिवशक्ति	सामुदायिक	प्रा.वि.	३६	छ	छ	छ	छ

श्रोत : फिल्ड अध्ययन २०७२

१.२.३ स्वास्थ्य र सरसफाईको अवस्था

गाविसबासीहरुको उपचार विधि हेर्दा प्रारम्भिक उपचारका लागि धेरैजसो गाउँबासीहरु स्वास्थ्य संस्थामा जानेगर्दछन् । गाविसमै स्वास्थ्य सुविधा भएको कारण बालबालिका तथा महिलाको स्वास्थ्यको अवस्था पनि राम्रो देखिन्छ । नियमित खोप, परिवार नियोजन, मातृ तथा शिशुस्वास्थ्य जस्ता कार्यक्रमहरु स्थानिय स्वास्थ्य चौकीमै उपलब्ध छ । केहि घरमा शौचालय नभए पनि गाविसलाई खुला दिशा मुक्त गाविस घोषणा गरिएको छ ।

गाउँ स्तरिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना निर्माण गर्ने सिलसिलामा स्थानिय स्वास्थ्य चौकी संग लिईएको तथ्यांक अनुसार ५ वर्ष भन्दा मुनीका बच्चाहरुको पोषणको अवस्था सामान्य रहेको देखिन्छ । भाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरुको कूल संख्या १६१ मध्ये १०२ जनाको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र ग्रा. स्वा.का. बाट ५९ जनाको उपचार गरिएको थियो । सरसफाईको सूचक भनेर चर्पीलाई लिने गरिन्छ । यस गाविसमा खुला दिशा मुक्त गाविस घोषणा गरिए पनि कुल १२८३ घरधुरी मध्ये १९ घरधुरीमा शौचालय नभएको र ६८ घरधुरीमा कच्ची शौचालय पाईएको छ । जसलाई सहजिकरण गरि बनाउन सकिने देखिन्छ ।

१.३ गाविसको संस्थागत अवस्था

यस गाविसमा खानेपानी उपभोक्ता समितिहरुको अलावा बिद्यालय, गाविसको कार्यालय, ईलाका कृषि सेवा केन्द्र, ईलाका पशु सेवा केन्द्र, ईलाका हुलाक कार्यालय, ईलाका प्रहरी कार्यालय, प्राथमिक स्वस्थ्य केन्द्र तथा ३ वटा सहकारी संस्था रहेका छन् ।

तालिका नं. ४ गा. वि. स. मा अवस्थित संस्था तथा उपलब्ध सुविधाहरू

संस्थाको नाम	संस्थाको आफै भवन छ, छैन	खानेपानीको सुविधा छ, छैन	चर्पी छ, छैन	चर्पीको प्रयोग छ, छैन
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	छ	छ	छ	छ
गा. वि. स. कार्यालय	छ	छ	छ	छ
ईलाका प्रहरी कार्यालय	छ	छ	छ	छ
पशु सेवा केन्द्र	छैन	छ	छ	छ
कृषि सेवा केन्द्र	छैन	छ	छ	छ
आयुर्वेद औषधालय	छ	छ	छ	छ
त्रिशक्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	छैन	छ	छ	छ

१.३.१ उपभोक्ता समिति

यस गाविस भित्र संचालनमा रहेका १२ वटा खानेपानी योजनाहरु मध्ये ०५ वटामा मात्र उपभोक्ता समिति अस्थित्वमा देखिन्छन् भने केहि उपभोक्ता समितिको मात्र साधारण सभा भएको र जम्मा ०६ वटा योजनामा मर्मत तथा संभार कोषको व्यवस्था भएको पाईयो ।

अध्याय दुई

२. गा.वि.स को खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था

२.१ विद्यमान जलश्रोतको परिचय

२.१.१ जलश्रोतहरुको विष्लेशण र यसका प्रकार

यस गा.वि.स.मा जम्मा २८ पानीका श्रोतहरु पहिचान गरिएका छन्। वडा अनुसार वितरणको हिसावले हेर्दा वडा नं. ३ मा मुहानै रहेको छैन भने सबैभन्दा वढि १० वटा मुलहरु वडा नं ६ मा रहेको पाईयो।

तालिका नं. ५ जलश्रोतहरुको वर्गीकरण

वडा नं	मुल	खोल्सी	खोला	नदी	पोखरी	अन्य	जम्मा
१	१	०	०	०	०	०	१
२	१	०	०	०	०	०	१
३	०	०	०	०	०	०	०
४	१	०	०	१	०	०	२
५	१	०	०	०	०	०	१
६	८	२	०	०	०	०	१०
७	०	०	०	०	०	०	०
८	६	०	०	०	०	०	६
९	७	०	०	०	०	०	७
जम्मा	२५	२	०	०१	०	०	२८

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण २०७२

२.१.२ क्षमताको आधारमा मूहानको वर्गीकरण

पहिचान भएका श्रोतहरुको क्षमता मापन गरी विश्लेषण गर्दा १० वटा श्रोतहरुको क्षमता ०.१ लिटर प्रति सेकेण्ड भन्दा कम भएको, ४ वटा श्रोतहरुको क्षमता ०.१ देखि ०.५ लिटर प्रति सेकेण्ड, १३ वटा श्रोतहरुको क्षमता ०.५ देखि १ लिटर प्रति सेकेण्ड ११ वटा श्रोतको क्षमता १ लिटर प्रति सेकेण्ड भन्दा माथी २ वटा रहेका छन्।

तालिका नं. ६ क्षमताको आधारमा जलश्रोतहरुको वर्गीकरण

वडा नं	०.१ भन्दा कम	०.१ - ०.५	०.५ - १	१ भन्दा वढि	जम्मा
१	०	१	०	०	१
२	०	०	१	०	१
३	०	०	०	०	०
४	०	०	२	०	२

५	०	०	१	०	१
६	२	३	३	२	१०
७	०	०	०	०	०
८	०	३	३	०	६
९	२	५	०	०	७
जम्मा	४	१२	१०	२	२८

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण २०७२

२.१.३ गृणस्तरका आधारमा मूहान

प्राविधिक विश्लेषणको धेरै महत्वपूर्ण कार्य पानीको गुणस्तर विश्लेषण गर्नु हो । तर पानीको गुणस्तर विश्लेषण मुहान अवस्थित रहेको स्थानको अवलोकन, श्रोतको वरिपरि रहेको वन, जंगल, सफाईपन, श्रोतको संरक्षण, हाल पानी उपयोगका चलनहरू, मुहानको वरिपरिका बस्तिहरू, दिसाको कारणबाट प्रदूषण हुनसक्ने संभावना र सडेगलेका सिनो आदिबाट गुणस्तरको विष्लेषण गरिएको छ ।

तालिका नं.: ७ गुणस्तरको आधारमा जलश्रोतहरूको बर्गीकरण

वडा नं	राम्रो	मध्यम	नराम्रो	धेरै नराम्रो	जम्मा
१	०	०	१	०	१
२	०	१	०	०	१
३	०	०	०	०	०
४	०	०	२	०	२
५	०	१	०	०	१
६	०	२	५	३	१०
७	०	०	०	०	०
८	१	३	२	०	६
९	१	२	३	०	७
जम्मा	३	१०	१३	६	२८

२.१.४ सम्भाव्य उपयोगका आधारमा मूहान

गा वि स मा पहिचान भएका जम्मा २८ वटा पानीका श्रोतहरू मध्ये १८ वटा श्रोतहरू विद्यमान खानेपानी योजनाहरूमा प्रयोग भएका देखिन्छन् त्यस्तै गरि ६ वटा श्रोतहरू नयाँ खानेपानी योजनाहरूमा प्रस्तावित गरिएका छन् । अन्य श्रोतहरूको पनि भविष्यमा गएर खानेपानी, सरसफाई, उद्योग, सिंचाई, जलशक्ति, वातावरण तथा पर्यावरण आदिमा सम्भाव्य प्रयोग हुन सक्ने देखिन्छ ।

२.१.५ श्रोतमा विवाद

फिल्ड अध्ययनको समयमा स्थानिय समुदायको सहयोगमा गा वि स मा जम्मा ३० पानीका श्रोतहरू पहिचान गरिएको थियो । श्रोत पहिचानको समयमा ती श्रोतहरूमा विवाद छ छैन भनि एकिन गरिएको थियो र विवाद कम गर्न योजनाहरूको छनौट गर्दा सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रकृयालाई ध्यान

दिइएको थियो । हाल कुनै श्रोतहरुमा विवाद नदेएखिए पनि भविष्यमा आयोजना निर्माण अथवा संचालन गर्दा श्रोतमा विवाद आएमा स्थानिय समुदायको सहभागितामा गा वि स स्तरमै छलफल गरी विवादको अन्त्य गरिने छ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

२.२ खानेपानी

२.२.१ खानेपानीको विद्यमान अवस्था

यस गाविसका जम्मा १२८३ घरधुरी मध्ये खानेपानी सेवा प्राप्त घरधुरी ८६८ अर्थात ४७७४, र सेवावाट बच्चित घरधुरी ४९५ अर्थात २१२३ जना रहेको छ ।

तालिका नं ८ विद्यमानमा खानेपानीको उपलब्धता

बडा नं	जम्मा घरधुरी संख्या	खानेपानी सुविधा पुगेका घरधुरी संख्या	खानेपानी सुविधा नपुगेका घरधुरी संख्या
१	२०४	१४८	५६
२	१५८	१२२	३६
३	९७	७२	२५
४	१४६	१०७	३९
५	१०१	८२	१९
६	१८२	९६	८६
७	६०	४८	१२
८	१६१	८४	७७
९	१७४	१०९	६५
जम्मा	१२८३	८६८	४९५
प्रतिशत	१००	६८	३२

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण २०७२

२.२.२ विद्यमान खानेपानी सुविधास्तर

भिंगृ गा वि स को विद्यमान खानेपानी सुविधास्तरको वर्गीकरण गर्दा ५९ टोल मध्ये ४ वटा टोल को अवस्था राम्रो, २२ वटा टोलको अवस्था मध्यम स्तरको, २७ वटा टोलको अवस्था नराम्रो ६ वटा टोलको अवस्था धेरै नराम्रो रहेको छ । यी टोलहरूलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम बनाउनु पर्ने देखिन्छ । सुविधास्तरको वर्गीकरण गर्दा निम्न बमोजिमका सुचकहरु प्रयोग गरिएको छ । सेवास्तर विश्लेषण गर्ने सुचकहरु

तालिका नं. ९ सेवास्तर विश्लेषण गर्ने सुचकहरु

सेवास्तर	पानी ओसार्ने लाग्ने औसत समय (मिनटमा)	परिमाण (लि. / व्य/दिन)	पानीको गुणस्तर	विश्वसनियत महिना/वर्ष	निरन्तरता (घंटा/दिन)
राम्रो (SL 1)	१५ मिनट सम्म	४७ वा सो भन्दा माथि	प्रदुषित नभएको	१२	६ वा सो भन्दा बढि
(तह २) स्वीकार्य	१६ देखि ३० मिनट सम्म	२५ देखि ४४ लि. सम्म	प्रदुषण हुने सम्भावना भएमा	११	५ देखि ६ घंटा सम्म
(तह ३) नराम्रो	३१ देखि ४७ मि. सम्म	१५ देखि २४ ली. सम्म	प्रदुषण हुने सम्भावना उच्च भएमा	१०	४ देखि ५ घंटा सम्म
(तह ४) धेरै नराम्रो	४७ मि. भन्दा माथि	१५ ली. भन्दा कम	वर्तमानमा प्रदुषण अवस्थामा रहेको	२ महिना भन्दा बढि	४ घंटा भन्दा कम

तालिका नं. १० खानेपानी सुबिधास्तर निर्धारण

वडा नं	टोल संख्या	राम्रो	मध्यम	नराम्रो	धेरै नराम्रो
१	९	०	४	५	०
२	५	२	१	२	०
३	४	१	१	२	०
४	६	१	३	२	०
५	७	०	६	१	०
६	८	०	०	६	२
७	३	०	३	०	०
८	१०	०	२	४	४
९	७	०	२	५	०
जम्मा	५९	४	२२	२७	६

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण २०७२

२.२.३ विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको संचालन अवस्था

विद्यमान संचालनमा रहेका १२ वटा योजनाहरुमध्ये २,३ योजनाहरु बाहेक अन्य खानेपानी तथा सरसफाईका योजनाहरुको भौतिक अवस्था सन्तोषजनक नभएकोले मर्मत सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । यसो हुनको पछाडी हाल सञ्चालनमा रहेका खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरु मध्ये कुनैपनि योजनामा

उपभोक्ता समितिहरु सकृय छैनन् र मर्मत संभार कार्यकर्ता पनि काम गरिरहेका देखिन्नन् । यी योजनाहरुलाई संचालन र मर्मत गर्न नियमित मर्मत संभार कोष पनि उठ्ने गरेको देखिदैन २,३ वटा खानेपानीका योजनाहरुमा नियमित मासिक पानी महसुल उठाउने मर्मत संभार गरेको पाइन्छ, खास गरि बजार क्षेत्रमा संचालनमा रहेका खानीपानीमा नियमितता रहेको छ । यी बाहेक अन्यमा हाल धेर थोर संचालनमा रहेका देखिएपनि निर्माण भएको २०३ वर्षमै त्यस्को मर्मत गर्नुपर्ने अवस्था देखिनु व्यबस्थापन पक्ष एकदमै कमजोर हुनुले हो । तालिका ९ मा विद्यमान योजनाहरुको भौतिक अवस्था, प्रयोग भएको मुहान र लाभान्वित वस्तीको विवरण उल्लेख छ ।

तालिका नं. ११ विद्यमान खानेपानी योजनाको सुचारुपना तथा लाभान्वित टोल

क्र सं	योजनाको नाम	प्रयोग भएको श्रोत	योजनाको किसिम	वार्ड	घरधुरी	लाभान्वित टोलको नाम	(राम्रो/ सन्तोषजनक/ नराम्रो)	सुधार गर्नु पर्ने
१	गोगनपानी खा.पा. योजना	गोगनपानी	ग्रामिटी	१	१९	आंपचौर,कोट घडेरी,आरनटोल	नराम्रो	छ
२	पधेरीखोला खा.पा.	पधेरीखोला मोहनखोला	ग्रामिटी	१,२	६०	मूख्यटोल,कूमालटार, जरुवा	सन्तोषजनक	छ
३	जारीखोला खा.पा.योजना	जारीखोला	ग्रामिटी	१,२	१२३	वडा नं. २ सबै ,वडानं. १ को कूमालटार, जरुवा र कूमालटार	नराम्रो	छ
४	जलूके खा.पा. योजना	जलूके	लिफ्ट	४	३५	जलूके	राम्रो	छैन
५	धनवाडखोला खा.पा. योजना	धनवाड खोला	ग्रामिटी	४,७ ,९	१९५	वडा नं. ४,७ सबै तथा वडा नं.९को चिरावारी तथा मदनपूर	नराम्रो	छ
६	मालूडखोला खा.पा योजना	मालूडखोला	ग्रामिटी	५	१२०	वडा नं. ५ को सबै बस्ती सबै	सन्तोषजनक	छ
७	बोफखोला खा.पा.	बोफखोला	ग्रामिटी	६	३५	तल्लोखोलाखर्क, तामधारा	नराम्रो	छ
८	धरमपानी खा.पा. योजना	धरमपानी	ग्रामिटी	६	२६	उपल्लो खोलाखर्क	नराम्रो	छ
९	जूकेखोला खा.पा.	जूकेखोला	ग्रामिटी	६	३०	डाढाखर्क रुमाले	सन्तोषजनक	छ
१०	बासखोला खा.पा.	बासखोला	ग्रामिटी	६	३५	राकावाड	सन्तोषजनक	छ
११	तिब्बीखोला खा.पा	तिब्बीखोला	ग्रामिटी	८	१५०	वडा नं ८ का ७ वटा बस्ती	नराम्रो	छ
१२	सिजरीखोला खा.पा.	सिजरीखोला	ग्रामिटी	८	४०	वर्तन	नराम्रो	छ

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण २०७२

तालिका नं १२ खानेपानी संरचनाहरुको अवस्था

	योजनाको नाम	ईन्ट्रेक (संख्या राम्रो □ मध्यम □ नराम्रो)	रिजरभ्वाएर (संख्या □ राम्रो □ मध्यम □ नराम्रो)	धारा (संख्या □ राम्रो □ मध्यम □ नराम्रो)	अन्य संरचना (संख्या □ राम्रो □ मध्यम □ नराम्रो)
	गोगनपानी खा.पा. योजना	२ मध्यम	१ मध्यम	५ नराम्रो	
	पधेरीखोला खा.पा.	१ नराम्रो	१ नराम्रो	३ नराम्रो	
	जारीखोला खा.पा.योजना	१ नराम्रो	१ नराम्रो	३ नराम्रो	
	जलूके खा.पा. योजना	१ राम्रो	१ राम्रो	१ राम्रो	
	धनवाडखोला खा.पा. योजना	१ नराम्रो	२ नराम्रो	१३ नराम्रो	
	मालुडखोला खा.पा योजना	२ मध्यम	३ नराम्रो	९ नराम्रो	
	बोझखोला खा.पा.	१ मध्यम	१ नराम्रो	२ नराम्रो	
	धरमपानी खा.पा. योजना	१ नराम्रो	० मध्यम	२ राम्रो	
	जूकेखोला खा.पा.	१ नराम्रो	० मध्यम	३ राम्रो	
	बासखोला खा.पा.	१ नराम्रो	१ मध्यम	३ नराम्रो	
	तिब्जीखोला खा.पा	१ नराम्रो	२ नराम्रो	८ नराम्रो	
	सिजरीखोला खा.पा.	१ नराम्रो	१ मध्यम	२ राम्रो	

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षणे २०७२

सबै विद्यमान योजनाहरुको पाइपलाईनमा चुना जम्ने समस्या नभएपनि धेरै जसो खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुमा पाईप खुल्ला नै देखिएका छन् जसले गर्दा खानेपानीका पाईप काटिएका छन् त्यसैले गर्दा काटिएका केही ठाउबाट पानीको चुहावट मात्रै नभै उक्त ठाउबाट खोला तथा कुलोको पानी मिसिएर पानी एकदम प्रदुषित भएको पनि छ, मालुडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना, धनवाडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना, जारीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना गोगनपानी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना प्रदुषणको हिसाबले एकदमै जोखिम अवस्थामा रहेका छन् । जसले गर्दा यस वस्तीमा रहेका समुदायले वर्षातको समयमा धमिलो खोलाको पानी खान बाध्य छन्। समुदायको मात्र अल्पकालिन मर्मत संभारले गर्दा उक्त आयोजनालाई दिगो बनाउन नसकिने भएकोले विभिन्न निकायको आशामा रहेका यस समुदायले हाल सम्म प्रदुषित पानी नै पिई रहेको अवस्था छ । त्यसैले समयमा नै मर्मत संभार गर्न आवस्यक छ । तलको तालिकाले सबै विद्यमान खानेपानी योजनाको पाईपलाईनको अवस्था दर्शाउँछ ।

विद्यमान १२ योजनाहरु मध्ये ३ वटा योजनाको निर्माण अवधि २० वर्ष नाघेको, ३ वटा योजनाको निर्माण अवधि १० देखि २० वर्ष भित्र, ४ वटा योजनाको निर्माण अवधि ५ देखि १० वर्ष भित्र र २ वटा योजनाको निर्माण अवधि ५ वर्ष भन्दा कम भएको देखिन्छ । त्यसैले धेरै संरचनाहरुको अवस्था मध्यम तथा नराम्रो छ । तलको तालिका ११ मा संरचनाहरुको अवस्था देखाईएको छ ।

तालिका नं. १३ पाइपलाईनको अवस्था

योजनाको नाम	पाइपलाईनमा चूनाजम्ने समस्या छ, छैन	पोलिथिन पाइप खूल्ला देखिएको छैन / केहि ठाउमा/धेरै ठाउमा	पाइपलाईन चूहिएको छैन / केहि ठाउमा/धेरै ठाउमा
गोगनपानी खा.पा. योजना	छ	धेरै ठाउमा	धेरै ठाउमा
पधेरीखोला खा.पा.	छैन	केही ठाउमा	केही ठाउमा
जारीखोला खा.पा.योजना	छैन	केही ठाउमा	केही ठाउमा
जलूके खा.पा. योजना	छैन	छैन	छैन
धनवाडखोला खा.पा. योजना	छ	केही ठाउमा	केही ठाउमा
मालूडखोला खा.पा योजना	छ	धेरै ठाउमा	केही ठाउमा
बोझखोला खा.पा.	छ	धेरै ठाउमा	केही ठाउमा
धरमपानी खा.पा. योजना	छैन	धेरै ठाउमा	धेरै ठाउमा
जूकेखोला खा.पा.	छैन	केही ठाउमा	केही ठाउमा
बासखोला खा.पा.	छैन	धेरै ठाउमा	केही ठाउमा
तिब्जीखोला खा.पा	छैन	केही ठाउमा	धेरै ठाउमा
सिजरीखोला खा.पा.	छ	धेरै ठाउमा	केही ठाउमा

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण २०७२

गाविसको कोड : ५२०००७

गाविसको नाम : भिंगृ

सि. नं.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार (Gravity/RWH/PSI/Lifting /OHT Tubewell)	वार्ड नं.	जम्मा लाभान्वित घरधुरीहरु	योजनावाट लाभान्वित टोलहरुको नाम र संख्या
१	जारीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	5200100W01	Gravity	१ र २	१५८	तल्लोफाट, कोलवाड कूनौटा, जस्वा, कूमालटार, तल्लोबजार उपल्लो बजार, सातमोडे, भेउते, मूख्यटोल

योजनाको विवरण

सहयोगी निकाय	जिल्ला विकास समिति		
योजना निर्माण शुरू भएको मिति	२०७१ माघ	योजना सम्पन्न हुने	२०७२ सम्म
श्रोतको नाम फारम नं. २.१ बाट)	जारीखोला	श्रोतको कोड (फारम नं. २.१ बाट)	520007w02s01

लागत अनुमान अनुसार संरचना विवरण

संरचनाको नाम	जम्मा संख्या
ईन्टेक	१
रिजभायर ट्याक	३
डिस्ट्रीब्युशन च्याम्बर	१
धाराहरु	३५

टोल अनुसार खानेपानीले समेटेको क्षेत्र

टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी संख्या
तल्लोफाँट	520007w01c01	१८
जरुवा	520007w01c02	१२
कुनौटा	520007w01c03	२१
कुमालटार	520007w01c04	१७
कोलवाडु	520007w01c05	१४
तल्लोबजार	520007w02c01	१२
सातमोडे	520007w02c03	१२
मुख्यटोल	520007w02c04	२१
भेउते	520007w02c05	३१
जम्मा टोल संख्या :	१०	१५८

योजनाको विवरण

सि . नं .	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार (Gravity/RWH/PS I/Lifting /OHT Tubewell)	वा र्ड नं.	जम्मा लाभान्वित घरधुरीहरु	योजनावाट लाभान्वित टोलहरुको नाम र संख्या
२	गोगनपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	520007OW02	Gravity	६	२७	गोगनपानी

सहयोगी निकाय	गरीबी निवारण कोष ताहचल काठमाण्डौ नेपाल		
योजना निर्माण शूरु भएको मिति	२०७२ असार	योजना सम्पन्न हुने	२०७३ जेठ
श्रोतको नाम फारम नं. २.१ बाट)	गोगनापनी	श्रोतको कोड (फारम नं. २.१ बाट)	520007w06s08

लागत अनुमान अनुसार संरचना विवरण

संरचनाको नाम	जम्मा संख्या
ईन्टेक	१

रिजभायर ट्याक	१
डिस्ट्रीब्युशन च्याम्वर	१
धाराहरु	७

टोल अनुसार खानेपानीले समेटेको क्षेत्र

टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी संख्या
गोगनपानी	520007w06c02	२७
जम्मा टोल संख्या :	१	२७

२.३ सरसफाई तथा स्वच्छता

२.३.१ गा वि स को सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था

गाविसलाई खुलादिशा मुक्त गाविस घोषणा गरे पनि जम्मा १२८३ घरधुरी मध्ये केहि घरधुरीमा शौचालय नभएको र अरुको शौचालय प्रयोग गरेको पाईएको छ । शौचालय भएका सबै घरपरिवारले नै चर्पीको नियमित प्रयोग गर्ने गरेको पाईएपनि कुनै कुनै वडामा कहिले काहि वाहिर खुल्ला दिशा देखिन्छ । सबै घरपरिवारमा जोखिमपूर्ण अवस्थामा सावुनपानीले हात धुने गरेको र व्यक्तिगत सरसफाईको नियमितता भएको पाईएन । घरायसी तहमा पिउनेपानी शुद्धिकरण गरी पिउने, घर भित्र र बाहिरका ठोस फोहोर मैला खाडलमा फाल्ने, खेर गएको पानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने, भाडा सुकाउने चांग भएका परिवार अत्यन्तै न्यून रहेका छन । यो तथ्यांकले वासन्दा हरु वातावरणीय सरसफाइमा उन्मुख रहेको देखाउँछ र यसलाई निरन्तरता र वृद्धि गर्न थप प्रयत्न गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका १३ वार्डवाइज सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था

वडा नं.	जम्मा घरधुरी संख्या	पर्किं चर्पी भएका घरधुरी	अस्थायि चर्पी भएका घरधुरी	बायोग्या स सहित चर्पी भएका घरधुरी	चर्पी नभएका घरधुरी	सुधारिएको चुलो भएका घरधुरी	भाडा माझ्ने प्लेटफर्म भएका घरधुरी	पानी शुद्धिकरण गरी खाने घरधुरी	हात धुने ठाउँ भएका घरधुरी	खेर गएको पानी उचित व्यवस्थापन गर्ने घरधुरी	भाडा सुकाउने चाङ्ग भएका घरधुरी
१	२०४	१९७	५	०	२	४९	६९	४२	६९	१२	३६
२	१५८	१४६	९	०	३	३७	४६	२५	५८	४	४२
३	९७	७९	१६	०	२	४५	४५	४५	३५	८	३५
४	१४६	१४३	२	०	१	२५	६९	५६	४८	९	२५
५	१०१	९०	९	०	२	१७	५५	२५	५३	१३	४१
६	१८२	१६८	११	०	३	२९	६८	४२	४८	२	२५
७	६०	५८	२	०	०	४५	४८	३२	४१	११	४२
८	१६१	१५३	६	०	२	३६	५६	२६	२३	२	३६

९	१७४	१६२	८	०	४	२६	६७	३२	२६	९	२५
जम्मा	१२८३	११९६	६८	०	१९	३०९	५२३	३२५	४०१	७०	३०७

२.३.२ सार्वजनिक तथा संस्थागत शौचालय

भिंगृ गा.वि.स.मा को वडा नं. ३ जलुके बजारमा एक मात्र सार्वजनिक शौचालय रहेको छ, जुन शौचालय मर्मत संभार तथा दिगो हेरालुको अभावमा प्रयोगमा रहेको छैन्। नेपाल भित्र तथा बाहिर बाट वार्षिक दशौ हजार तिर्थालु आएर वास बस्ने यस भिंगृ बजारमा कम्तीमा पनि ३ स्थानमा सार्वजनिक शौचालयको आवश्यकता भएकोमा भएको एउटा शौचालय पनि प्रयोगमा नहुनुले भक्तालु आउने समयमा एकदमै समय रहेको देखीन्छ। गा.वि.स.को कार्यालय प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, आयुर्वेद औषधालय, ईलाका प्रहरी कार्यालयको आफै भवनमा व्यवस्थीत खानेपानी तथा शौचालयको व्यवस्था रहेको छ। विद्यालयहरुको हकमा ९ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुमा २ वटा संस्थागत विद्यालयहरु १ उच्च माध्यमिक विद्यालय ३ वटा वालविकासहरुमा नै छात्रछात्राको लागी छुटाछुटै शौचालयको व्यवस्थापन गरिएको छ, भने विद्यालयमा बनेका सबै खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरु बालमैत्री बनेका छन्।

अध्याय तिन

३. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना

३.१ प्राक्कथन

गाउँ विकास समिति स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (VDC WASH Plan) तयार प्रकृया नेपालको राष्ट्रिय सरसफाई गुरु योजना २०६८ को मर्मअनुसार तय गरिएको छ। यो वास योजना तयार गर्दा मध्य तथा सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा सञ्चालित ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाले विगत वर्षहरुमा गाविस स्तरीय जलस्रोत उपयोग गुरु योजना तयार गर्दाका उत्तम अभ्यास र सिकाइहरुलाई समाविष्ट गरिएको छ। यस्का साथै पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना पहिलो चरणमा गाउँ विकास समिति स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना तयार गर्दा अपनाइएका विधिहरुलाई समेत समावेश गरी तयार गरिएको छ।

पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना दोस्रो चरणले कार्यक्रम लागु भएका गाविसहरुलाई समावेशी तथा वृहत गाविस स्तरीय वास योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नका लागि यो 'गाविस वास योजना तर्जुमा गरिएको छ। यसको क्षेत्रलाई विस्तार गरी सरसफाईमात्र अथवा खानेपानी योजनामात्र नभइ गाविसको समष्टिगतरूपमा एकिकृत खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना जुन सबै वडाहरु, टोलहरुलाई समेटेर मानव अधिकारमा आधारित वास कार्यक्रमलाई ध्यानमा राखेर तयार

गरिएको छ । यसमा पानी सुरक्षा योजना, प्रकोप न्यूनीकरण तथा वातावरणीय परिवर्तन जस्ता सवालहरूलाई समेत समावेश गरिएको छ ।

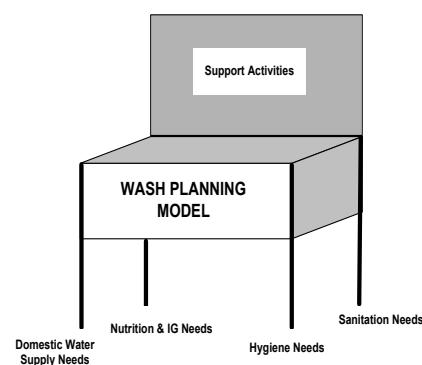
३.२ परिचय

गुणस्तरीय खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरु मानिसका अधिकार हुन । खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको विकासले व्यक्तिको स्वास्थ्य र स्वस्थ कामदारहरुमा सकारात्मक असर पार्दछ भने अन्य उत्पादनशील क्षेत्रको विकासमा मद्दत पुऱ्याउँदछ । सुरक्षित खानेपानी र स्वच्छताको राम्रो बानीले क्रमशः पानीजन्य रोगको नियन्त्रण र उक्त रोगको उपचारका लागि लाग्ने खर्चमा समेत कमी ल्याउँदछ । ग्रामीण क्षेत्रमा धेरैजसो रोगहरु दुषित खानेपानी र न्यून सरसफाईको कारणले गर्दा लाग्ने गर्दछन् ।

ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई नीति २०६२ अनुसार सम्पूर्ण जनतालाई २०१७ ई.सं. सम्ममा खानेपानी र सरसफाईका सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ । खानेपानी र सरसफाईमा नेपाल सरकारका तर्फबाट हुने लगानी तथा पहुँचको लक्ष्य २०१७ प्रमुख रूपमा बीस बर्षे रणनीती र राष्ट्रिय खानेपानी योजना (२०१२-२०१७) द्वारा निर्देशित रहेको छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ले स्थानीय (अधिकारवाला र कार्यालयहरु) पदाधिकारीहरूलाई बढीभन्दा बढी जिम्मेवारी सुम्पिएर विकेन्द्रिकरणलाई अझ बलियो बनाउन खोजेको छ । गाविस वास योजनाले गाविसलाई उक्त लक्ष्य हासिल गर्नको लागि निर्देशन र मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ । समुदाय, वार्ड, गाविस र जिल्लालाई खुल्ला दिसा मुक्त घोषणा गर्नु वास कार्यक्रमको पहिलो र प्रमुख लक्ष्य हो र उक्त क्षेत्रलाई सरसफाई र स्वच्छताको आनीबानीमा पूर्ण परिवर्तन गराउनु अन्तिम लक्ष्य हो ।

गाविस वास योजना खानेपानी तथा सरसफाईको माग र आपूर्तिको वैज्ञानिक विधि र सामुदायिक सहभागिता द्वारा यसको प्रभावकारी उपयोग गरी खानेपानी योजनाहरुको कार्यान्वयनको आधारमा उत्तम नतिजा प्राप्त गर्नको लागि वनाइने उपयुक्त योजना हो । गाविस वास योजना सहभागितात्मक, तलदेखि माथिल्लो तहसम्म जाने र आंशिक माथिबाट तल भर्ने योजना प्रक्रियाको उपज हो ।

वास योजना साधारण कुर्सी विधिसंग तुलना गरिएको छ, जसमा चारवटा खुट्टाहरु र पछाडिको भागको प्रयोग गरिएको छ । सबै चारवटै खुट्टाहरुको छुट्टाछुट्टै अर्थ र फरक दृष्टिकोण रहेको छ । पहिलो खुट्टाले घरायसी खानेपानी आपूर्तिलाई जनाउँछ भने त्यस्तैगरी दोस्रोले स्वच्छतालाई, तेस्रोले सरसफाईलाई र चौथोले पोषण तथा आयआर्जन लाई जनाउँछ र पछाडिको भागले यसका सहायक क्रियाकलापहरूलाई जनाउँछ ।

३.३ गा वि स वास योजनाको उद्देश्य

गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना निर्माणको समग्र उद्देश्य गाउँ विकास समितिलाई स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ को दफा (६५) अनुरूप प्रत्येक स्थानीय निकाय लाई आफ्नो सिमाक्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने विकास निर्माण कार्य जनमुखी, सहभागितात्मक, प्रभावकारी, सुव्यवस्थित र दीगो प्रतिफल दिने गरी सञ्चालन गर्न आवधिक गाउँ विकास योजना तयार गरी सोही योजना अन्तरगतका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकताको आधारमा गाविसको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना तयार गरि कार्यन्वयनमा लैजानु नै हो । यसका अतिरिक्त यस कार्यका खास उद्देश्यहरु निम्न वर्णनमा रहेका छन् ।

- गाउँ विकास समितिको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गरी सबैका लागि खानेपानी र सरसफाई सुविधा उपलब्ध गराउन आवश्यक पर्ने स्रोतको पहिचान गर्नु,
- गाविस क्षेत्रभित्र सेवाविहीन, सेवा प्राप्त र सुविधा स्तरोन्नती गर्नुपर्ने समुदायको पहिचान गरी प्राथमिकिकरण गर्ने र सोहि वर्णनमा स्रोतको विनियोजन गर्ने,
- गाविसको पूर्ण सरसफाईको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने र सोहि वर्णनमा कार्यक्रमहरु तय गर्ने,
- जलवायु परिवर्तनबाट खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रमा पर्न गएका तथा भविष्यमा पर्न सक्ने असरहरूको वारेमा अध्ययन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका क्रियाकलापहरु पहिचान तथा तर्जुमा गर्नु,
- पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजनाको दोस्रो चरणको अवधारणा वर्णनमा उक्त गाविसमा परियोजनाको सहयोगको स्तर निर्धारण गरी सोहि वर्णनमा कार्ययोजना तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु रहेको छ ।

३.४ विधि

गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना निर्माण कार्यको लागि निम्न वमोजिमको विधि तथा क्रियाकलापहरु गरिएको थियो ।

तालिका नं. १४ वास योजना निर्माणको विधि तथा क्रियाकलापहरु

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	समयाबधी	कैफियत
१	सहजकर्ताको तालिम तथा विद्यमान खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजनाको डेस्क अध्ययन कार्य ।	३ दिन	जिल्ला स्तरमा
२	गाविसस्तरीय अभिमुखिकरण तालिम	१ दिन	गाविस स्तरमा
३	वडास्तरीय अभिमुखिकरण तालिम	९ दिन	वडा स्तरमा
४	महिला र दलितको आत्मविश्वास अभिवृद्धि तालिम	२ दिन	गाविस स्तरमा
५	वाश समन्वय समितिको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालीम संचालन	२ दिन	गाविस स्तरमा
६	सामाजिक तथा प्राविधिक अध्ययन	१८ दिन	गाविस स्तरमा
७	वडास्तरीय आवश्यकता पहिचान, लेखाजोखा र वडास्तरीय योजना तर्जुमा	९ दिन	वडा स्तरमा
८	गाविस स्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला गोष्ठी	२ दिन	गाविस स्तरमा
९	मस्यौदा वाश योजना तयारी तथा लेखन	८ दिन	
१०	गाविस र VWASHCC मा वाश योजना प्रस्तुती तथा पारित र गाउँ परिषदवाट स्वीकृती	१ दिन	गाविस स्तरमा
११	वाश योजना गाउँ परिषदवाट स्वीकृती	१ दिन	गाविस स्तरमा

उपरोक्त क्रियाकलापहरुमध्ये सहजकर्ताको तालिम व्यवस्थापन र प्रतिवेदन लेखन कार्यको संयोजन जिल्ला विकास समितिले गरेको छ, भने बांकी क्रियाकलापहरु सहजकर्ताको सहयोगमा गाउँ विकास समिति, VWASHCC र वडा नागरिक मञ्चले आयोजना गरेका थिए ।

समग्र वास योजना कार्यको अगुवाई गाविसले गरेको थियो जसको लागि गाविसलाई आवश्यक सहयोग गर्न जिल्ला विकास समितिले एकजना सामाजिक र एकजना प्राविधिक परामर्शदाता उपलब्ध गराएको थियो ।

३.५ सिमितता

यस खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना, जिल्लाको यस क्षेत्रको विकासको निम्न पूर्णरूपमा सहयोगी रहेपनि यसका आफ्ना केही सीमितताहरु रहनेछन् :

- अपर्झट आउनसक्ने तत्कालिन आवश्यकताहरुको प्राथमिकिकरण
- पर्याप्त बजेट विनियोजनमा न्यूनता
- प्राथमिक तहको तथ्याङ्को सहज उपलब्धता

- राजनैतिक स्थिरता एवं स्थानीय सरकार तथा सुशासनको अभाव
- पर्याप्त प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको खटनपटन
- भौगोलिक विकटता
- दातृ राष्ट्र तथा संघ, संस्थाहरुको सहयोगको सुनिश्चितता एवं निरन्तरता
- राजनीतिज्ञ तथा योजनाकारहरुको दूरदृष्टि

३.६ गाविसको पञ्चबर्षीय योजना तर्जुमा

३.६.१ खानेपानी

बडास्तरमा तर्जुमा गरी प्राथमिकता क्रम तोकिएका ४१ योजनाहरु मध्ये गाविस स्तरीय योजना तर्जुमा बैठकबाट ग्रेभिटी तर्फ १६ नयां योजना, पून भरणपोखरी १ र घैंटे ट्याकी १ समेत गरी १८ वटा खानेपानीका योजना प्रत्येक बडाहरुमा सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी तथा ७ वटा सार्वजनीक शैचालयका योजनाहरु तर्जुमा गरी प्राथमिककरण गरिएका छन्। यसको संक्षिप्त विवरण तलको तालिका १५ मा देखाईएको छ।

तालिका नं. १५ गाविस स्तरमा प्राथमिकीकरण गरिएका योजनाको विवरण

गाविस स्तरिय प्राथमिकता क्रम	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार	बार्ड नं.	लाभान्वित टोल हरुको नाम,	जम्मा लाभान्वत घरधुरी
			(Gravity/RWH/Lifting /PSI)			
१	तिब्बीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw25	Gravity	८	नेवारे, किट्ठारा, तुना, वैजनीडाङ्डां बाल्लकोट पाल्लकोट गावधारा	६८
२	बोझखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw20	Gravity	६	तल्लोखोलाखर्क, तामधारा	३८
३	ओधार्ने खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw21	Gravity	६	साउनेखाडा, डाडाखर्क थाम, देउराली भाक्रीसल्ला	८६
४	जोईखोला बासखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw23	Gravity	६	राकावाड	३५
५	जुकेखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw22	Gravity	६	उपल्लो खोलाखर्क	३८

६	उपल्लो जावुने धनवाडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw09	Gravity	४,७,९	वडा नं. ४को ढिक वडा नं. ७ को दाभकोट तथा ९को बाटुले तथा किमीचौर बाहेक सबै	१८६
७	गोगनपानी उपल्लो भिंगूकोट आँपचौर खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw01	Gravity	१	आँपचौर आरनटोल कोट	७६
८	मालुडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw14	Gravity	५	वडा नं. ५का सबै बस्ती तथा वडा नं. ४ को ढिक	१०४
९	जारीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw05	Gravity	३,४	वडा नं. ३ का सबै बस्ती तथा वडा नं. ४को जलुके समेत	१०४
१०	पधेरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw25	Gravity	९	किमीचौर	८६
११	घोडाखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw25	Gravity	९	भाक्रीवाड, दोमही	४५
१२	धनवाडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw30	Gravity	९	बाटुले	१२
१३	घैटे ट्याकी खानेपानी आयोजना निर्माण	520007pw28	Rain water	६,८	बर्तन ६, नेवारे ११, मालारानी १२, रुमाले ८, थाम १०	४७
१४	गुरुगुरे खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw03	Gravity	१	घडेरी आरनटोल तल्लोटोल	३२
१५	मोहनखोला पधेरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw06	Gravity	१,२	कुनौटा, मुख्यटोल, भेउते, तल्लो बजार	१०२
१६	सिजरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw26	Gravity	८	बर्तन	४१
१७	पुर्नभरणपोखरी निर्माण	520007pw27	Gravity	६,८	बर्तन, मालारानी कोट, रुमाले, तिखाचुली, थाम	११२
१८	पधेरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007pw04	Gravity	१	घडेरी	१८

सार्वजनिक शौचालय निर्माण तर्फ

विवरण	वडा नं.	स्थान	प्राथमिकता क्रम
-------	---------	-------	-----------------

१	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ २	बसपार्क	१
२	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ ४	जलुके	२
३	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ १	धर्मशाला	३
४	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ २	ईलाका प्रहरी कार्यालय अगाडी	४
५	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ १	जेमुरपाटा	५
६	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ ९	बाटुले	६
७	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भिंगृ ९	दोमही	७

३.६.२ सरसफाई तथा स्वच्छता कार्य योजना

३.६.२ सरसफाई तथा स्वच्छता कार्य योजना

खुल्ला दिसामुक्त घोषणाको प्रतिफललाई दिगो र निरन्तर रूपमा अगाडि बढाई आधारभूत सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्थामा सुधार गर्नु अबको मुख्य दायित्व हुन आउँछ । घोषणाको समयसम्म आउँदा गर्न इच्छा भएपनि गर्न बाँकी रहेको, सुधार गर्नुपर्ने महशुस भएका पक्षहरु, थप गर्नुपर्ने तथा स्तरीकरण गर्नुपर्ने कुरा थाति रहेका हुन्छन् । खुल्ला दिसामुक्त घोषणा पछिको सुविधामा पहुँच तथा पूर्ण सरसफाई अभियानलाई समयमै सफल बनाउने चाहना गाविसको रहेको छ । गाविसको सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था पहिचान, योजना तर्जुमा, स्रोत साधनको परिचालन, प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी छिटो भन्दा छिटो सफलता हासिल गर्नका लागि गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाई योजनाको आवश्यकता महशुस गरी निम्नानुसारका कृयाकलापहरु सम्पन्न गर्ने योजना तयार गरिएको छ । विस्तृत कार्ययोजना अनुसुचि ४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

- १) प्रत्येक वडामा पूर्ण सरसफाई सम्बन्धि जानकारीमुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- २) प्रत्येक वडामा वडास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिको गठनगरी परिचालन गर्ने ।
- ३) पूर्ण सरसफाईको लागि आवश्यक पर्ने विवरणहरु वडागत रूपमा वि.सं. २०७२ चैत्र मसान्त सम्ममा पुरा गर्ने ।
- ४) VWASHCC लाई सक्रिय बनाउने, नियमित बैठक बस्ने, हरेक बैठकमा प्रगति विवरण र तथ्याङ्क संकलन गरी सोही आधारमा कार्ययोजना बनाई काम गर्ने ।
- ५) वि.स. २०७३ चैत्र मसान्त सम्ममा गाविसलाई नै पूर्ण सरसफाई तथा आनीवानी परिवर्तन भएको घोषणा गरिने छ ।
- ६) गा. वि. स. भित्र रहेका सबै सामाजिक संघ संस्थाहरु, वाल विकास केन्द्र र विद्यालयहरु तथा सार्वजनिक स्थलहरुमा चर्पीको निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने ।
- ७) गाविसमा भएका सार्वजनिक, संस्थागत तथा विद्यालय शौचालयहरुलाई स्थायी र स्वच्छ बनाउन शौचालय संचालन तथा मर्मतका लागि बिशेष कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । साथै घरायसी शौचालयको अवस्था नियमित रूपमा सुधार गर्ने ।

८) गाँउ वस्ती, टोल, वडा, विद्यालयहरुले पूर्ण सरसफाई अभियान सफल पार्न कार्य योजना सहित सक्रिय रूपमा संलग्न हुने र साथै भिवाससिसिको निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्न जिम्मेवारी वहन गर्ने ।

९) गाविसमा संचालन गरिने सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी क्रियाकलापहरु एकिकृत रूपमा संचालन गर्न सबै सरोकारावालाहरु वीच समन्वय कायम राख्ने ।

१०) गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति (भिवाससिसि) को नाममा गाविसमा सरसफाई कोष स्थापना गर्ने र कोष परिचालन गरि एकिकृत रूपमा कार्यक्रम संचालन गर्ने । यसको लागि प्रत्येक वर्ष कुन कुन संघ संस्थाले कति रकम विनियोजित गर्ने भन्ने कुरा भिवाससिसि र सरोकारावालाहरुको भेलावाट निर्णय गर्ने ।

११) सरसफाई तथा स्वच्छता र शौचालय सम्बन्धी सामाग्री सजिलैसँगै समयमै सस्तो र विकल्प सहित प्राप्त गर्न व्यवसायीहरुसँग सहकार्य गर्ने । गाविस हाताभित्रै प्यान, पाइप, सिमेन्ट, रड, हर्पिक, बकेट, जग, ट्वाइलेट ब्रस, सावुन, टुथपेष्ट, ब्रस, काइयो, नेल कटर उपलब्धताको व्यवस्था गर्ने । त्यस्तैगरि सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी स्रोत व्यक्ति, चर्पी निर्माण, रिड. तथा प्यान वनाउने मिस्त्री तयार गर्ने ।

१२) भिवाससिसिसँग समन्वय गरि सम्बन्धीत वडाका वडा नागरिक मञ्चले हरेक घरको सम्पूर्ण नामावली अभिलेख राखी सरसफाई कार्ड वितरण गर्ने । पूर्ण सरसफाई भएपछि पूर्ण सरसफाईको प्रमाणीकरण गर्न स्टीकर टास्ने । गा. वि. स.मा कुनैपनि किसिमको सेवा सुविधा र सिफारिस लिन आउँदा घरमा पूर्ण सरसफाईको सूचक पुरा भए नभए वा कति वटा पुरा भएको जनाकारी लिने । तोकिएको समयसम्म पुरा भएको प्रमाण पेश नगर्ने घरधुरीहरुलाई गा.वि.स. वाट दिईने सेवा सुविधा तथा सिफारिसहरु बन्देज गर्ने ।

१३) स्वास्थ्य चौकिमा सरसफाई डेस्क स्थापना गर्ने र सेवा लिन आउने विरामी तथा उसको साथमा आउने परिवारका सदस्यलाई पूर्ण सरसफाई सम्बन्ध जानकारी दिने र साथै प्रत्येक विद्यालयहरुमा सरसफाई टेबल राखी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

१४) पूर्ण सरसफाई घोषणाको लागि गाँउ, टोल, वडाहरु वीच प्रतिस्पर्धा गराउने र घोषणा गरेको आधारमा प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने । त्यस्तैगरि गा. वि. स. स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिको निर्णयानुसार अन्य पुरस्कार तथा प्रोत्साहन दिनुपर्ने व्यक्ति, संस्था वा समूह पहिचान गरि पुरस्कृत गर्ने ।

३.६.३ अनुगमन र मूल्यांकन:

गाविसमा पूर्ण सरसफाईको अभियान प्रभावकारी रूपले संचालन तथा सफल वनाउन जिल्ला तह, गाविस तह, वडा तह र स्थानीय समुदायहरुको तहवाट अनुगमन गरिने छ । गाउँ स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिले आवश्यकतानुसार तहगत अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति वनाउने छ र सो समितिले नियमित अनुगमन गर्ने छ । अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्नका लागि विधिहरु निर्धारण गरि व्यक्तिगत, घरायसी तथा संस्थागत तहमा पूर्ण सरसफाईका सूचकहरु पुरा भए नभएको अनुगमन गर्ने छ ।

३.६.४ पूर्ण सरसफाइ पश्चातको क्रियाकलापहरु:

खुल्ला दिसामुक्त घोषणा पश्चातको लक्ष घोषणालाई दीगो बनाउने र पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तनको अभियानलाई तीव्रता दिइ पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र बनाउनु हो । पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन क्षेत्र घोषणा पश्चात पनि सरसफाइ तथा स्वच्छताको अभियान सम्पन्न भएको हुदैन । तसर्थ पूर्ण सरसफाइलाई दीगोपना र घोषणा गर्दा सूचकको रूपमा नभएको अन्य सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्रियाकलापलाई समेट्दै वातावरण मैत्री सरसफाइ तथा स्वच्छता र अर्ध शहरमुखी विशेषताका सरसफाइ तथा स्वच्छताको अभियानलाई निरन्तरता दिनुपर्छ ।

यसको लागि शैचालयको स्तरीकरण तथा प्रयोगकर्ता मैत्री, भान्साको फोहोरवाट आफैले मल बनाउने, प्लाष्टिकलाई छुट्टै जम्मा गरी बिक्री वा निधार्पति स्थलमा जम्मा गर्ने, बैकल्पीक उर्जाको प्रयोग, फोहोर मैला व्यवस्थापन, खानेपानीको मुहान संरक्षण, पानीको गुणस्तर परिक्षण, पोखरीहरुको संरक्षण, प्लाष्टिक फोला निषेध, स्यानिटरी ल्याण्डफिल्ड साइट, स्थानीयस्तरमै सरसफाइ सामागीको व्यवस्थापन, ढलको व्यवस्था, नियमित बजेट र संस्थागत क्रियाकलाप आदि क्रियाकलापहरु अगाडि बढाइने छ ।

३.६.५ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्य योजना

जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद जोखिमका हिसाबले यो गा.वि.स. उच्च जोखिममा रहेको र Vulnerability rank 2.5666 मानिन्छ । यस गाविसमा विगतमा घटेका विपद सम्बन्धि घटनाहरु तालिका नं. १६ मा उल्लोख गरिएको छ ।

तालिका १६ वार्ड वार्ड विपदको विपद अनुभव

वडा नं.	वर्ष	जोखिम	स्थानीय समुदाय तथा वातावरणीय सेवाहरुमा जोखिमबाट परेको असर	स्थानीयको दृष्टिकोण तथा बुझाई
१	२०६८/०६९	पहिरो	वडा नं. १ को कुनौटा तथा कुमालटार बस्ती भन्दा माथी मोटरबाटो देखीको पहिरोले गर्दा पुरै बस्तीका घर हरुमा हिलो सहितको पहिरोले धेरै घर तथा बस्तुभाउलाई असर पुराएको	बाटो निर्माण तथा विनाशको कारण पहिरो गएकोले वन संरक्षण गर्नुपर्ने ।

तालिका १७ भविष्यमा हुनसक्ने प्रकोपको लेखाजोखा

जोखिम	स्थानीय समुदाय तथा वातावरणीय सेवाहरुमा जोखिमबाट पारेको असर	जोखिमबाट प्रभावित समुदाय तथा उपभोक्ताहरु	जोखिमबाट प्रभावको अवस्था (धेरै उच्च-४, उच्च-३, मध्यम-२ र न्युन-१)	सम्बन्धित विपद तथा जोखिम न्यूनिकरणका विकल्पहरु

बाढ़ी	बाढ़ीले भिंगृ १,२,४ र ९ को बस्तीलाई कटान गर्न सक्ने सम्भावना रहेको	बाढ़ीले भिंगृ १,२,४ र ९ को बस्तीलाई कटान गर्न सक्ने सम्भावना रहेको	३	तटबन्ध, तारजाली संरक्षण
पहिरो	घर र बारी पहिरोले बगाउन सक्ने	वार्डनं १,२ का तल्लोबजार कुमालटार कुनौटाका समुदायहरु	४	तारजाली संरक्षण तथा पहिरोको बहाव परिवर्तन
पहिरो	पहिरोले घर भार्ने संभावना	वार्ड नं ६ का थाम देउराली राकावाडका ससमुदाय	२	बायोइन्जीनियरीड

तालिका नं १८ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्य योजना

प्रा.क्र.	सृजित मुख्य खतराहरु (प्रकोपहरु)	जोखिममा रहेका जिविको पार्जनका साधनहरु	अनुकुलन उपायहरु	जोखिममा रहेका क्षेत्र
१	पहिरो	घर, खेतिपाती, पानीका मुहान, बाटोघाटो	बृक्षारोपण, वायो इन्जिनियरिङ कृयाकलाप, चेक वाल	वार्ड १ देखि ९ सम्मका टोलहरु
२	पानीका मुहान सुक्दै जानु, सुख्खा, खडेरी	पुराना पोखरीहरु	पुराना पोखरीहरुको संरक्षण, पूनभरण पोखरी निर्माण, श्रोत संरक्षण	सबै वडा

३.६.६ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्य योजना

तालिका नं. १९ भविष्यमा हुनसक्ने प्रकोपको लेखाजोखा

जोखिम	स्थानीय समुदाय तथा वातावरणीय सेवाहरुमा जोखिमबाट परेको असर	जोखिमबाट प्रभावित समुदाय तथा उपभोक्ताहरु	जोखिमबाट प्रभावको अवस्था (धेरै उच्च-४, उच्च-३, मध्यम-२ र न्युन-१)	सम्बन्धित विपद् तथा जोखिम न्यूनिकरणका विकल्पहरु
पहिरो	बाटो छोप्न सक्ने	वार्ड नं १ देखि ९ सम्मका समुदायहरु	३	बृक्षारोपण, वायो इन्जिनियरिङ कृयाकलाप, पहिरो नियन्त्रण
वस्तीभन्दा माथि खानेपानी	पानीले वस्तीमा असर	वार्ड नं ५,४,३ का समुदायहरु	३	पानीको उचित व्यवस्थापन

तालिका नं २० जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्य योजना

प्रा.क्र.	सृजित मुख्य खतराहरु (प्रकोपहरु)	जोखिममा रहेका जिविको पार्जनका साधनहरु	अनुकुलन उपायहरु	जोखिममा रहेका क्षेत्र

१	पहिरो	घर, खेतिपाती, पानीका मुहान, बाटोघाटो	बृक्षारोपण, इन्जिनियरिङ कृयाकलाप, चेक वाल	वायो वार्ड १ देखि ९ सम्मका टोलहरु
२	पानीका मुहान सुखदे जानु सुख्खा, खडेरी	पुराना पोखरीहरु	पुराना पोखरीहरुको संरक्षण, पूनभरण पोखरी निर्माण, श्रोत संरक्षण	सबै वडा

तालिका २१ गा वि स को एक बर्षे कार्य योजना

गाविस स्तरिय प्राथमिकता क्रम	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार (Gravity/R WH /Lifting/P SI)	वडा नं.	लाभान्वित टोल हरुको नाम,	जम्मा लाभान्वित घरधुरी
१	तिब्जीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007PW25	Gravity	८	नेवारे, किट्धारा, तुना, बैजनीडांडा बाल्लकोट पाल्लकोट गावधारा	६८
२	बोझखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007PW20	Gravity	६	तल्लोखोलाखर्क, तामधारा	३८
निर्माणाधीन१	जारीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007OW01	Gravity	१ र २	तल्लोफाट, कोलवाड कूनौटा, जरुवा, कूमालटार, तल्लोबजार उपल्लो बजार, सातमोडे, भेउते, मूख्यटोल	१५८
निर्माणाधीन२	गोगनपानी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	520007OW02		६	गोगनपानी	६
१	बनाउन बाँकी भएका र कच्ची शोचालय भएका घरधुरीमा पक्की चर्पी निर्माण			१देखि ९		८७
२	पूर्ण सरसफाईको लागि आवश्यक पर्ने विवरणहरु वडागत रूपमा पुरा गर्ने			सबै		सबै
३	गाविसलाई नै पूर्ण सरसफाई तथा आनीवानी परिवर्तन भएको घोषणा			सबै		सबै

३.६.७ संभावित सहयोगी निकायहरु

गा वि स मा प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरु र सरसफाईको अवस्थामा सुधार गर्नको लागि गाविसको आफ्नै श्रोत मात्रले सम्भव नहुन सक्छ, त्यस्का लागि बाह्य सहयोगी निकायहरुको खोजी तथा पहिचान गर्न जरूरी हुने भएकोले त्यस्ता केही सम्भावित सहयोगी निकायहरु तल उल्लेख गरिएको छ ।

- पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना ।
- जिल्ला विकास समिति, प्यूठान ।
- खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, प्यूठान ।
- जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, प्यूठान ।
- स्थानिय गैर सरकारी संस्थाहरु
- अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु ।
- दातृ राष्ट्र तथा निकायहरु

अनुसूचिहरु :

अनुसूचि १ : टोल अनुसारको जातीगत आधारमा घरधुरी संख्या तथा खानेपानीको सुविधास्तर

गाविसको कोड ५२०००७

गाविसको नाम : भिंगृ

वडा नं	क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड नं.	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घरधुरी संख्या	खानेपानी सुविधा पुरोको घरधुरी संख्या	खानेपानी सुविधा स्तर	खानेपानी सुविधा नपुगोको घरधुरी संख्या
१	१	तल्लोफाँट	520007w01c01	०	९	१४	२३	१९	३	४
	२	जरुवा	520007w01c02	०	०	१८	१८	८	३	१०
	३	कुनौटा	520007w01c03	०	१	२०	२१	१०	३	११
	४	कुमालटार	520007w01c04	०	२	१५	१७	१२	३	५
	५	कोलवाड	520007w01c05	११	०	३	१४	१४	३	०
	६	घडेरी	520007w01c06	६	१४	८	२८	२०	३	८
	७	आरनटोल	520007w01c07	१३	०	०	१३	१३	३	०
	८	आंपचौर	520007w01c08	०	०	४२	४२	४२	३	०
	९	कोट	520007w01c09	१	१४	१३	२८	१०	३	१८
		जम्मा		३१	४०	१३३	२०४	१४८	३	५६
२	१	तल्लोबजार	520007w02c01	२	२५	७	३४	३४	३	०
	२	उपल्लोबजार	520007w02c02	७	२१	७	३५	३५	३	०
	३	सातमोडे	520007w02c03	३४	०	३	३७	२६	३	११
	४	मुख्यटोल	520007w02c04	०	२	१९	२१	८	३	१३
	५	भेउते	520007w02c05	२१	५	५	३१	१९	३	१२
		जम्मा		६४	५३	४१	१५८	१२२	१५	३६
३	१	जलुके	520007w03c01	०	४	१०	१४	१४	४	०
	२	तल्लोटोल	520007w03c02	२१	२	१	२४	२०	४	४
	३	बाहुनटोल	520007w03c03	१८	०	१९	३७	३३	४	४
	४	ठकुरीटोल	520007w03c04	५	१	१६	२२	५	४	१७
		जम्मा		४४	७	४६	९७	७२	१६	२५
४	१	जलुके	520007w04c01	०	२	१६	१८	१८	३	०
	२	सोड	520007w04c02	१	११	४२	५४	४२	३	१२
	३	ददेरी	520007w04c03	४	०	२१	२५	११	३	१४
	४	लापाली	520007w04c04	४	३	१०	१७	११	३	६
	५	दाडमाई	520007w04c05	०	०	१३	१३	६	३	७
	६	ठिक	520007w04c06	९	५	५	१९	१९		०

		जम्मा		१८	२१	१०७	१४६	१०७	१५	३९
५	१	बन्जाडे	520007w05c01	४	०	५	९	९	२	०
	२	मुख्यजिम्माल	520007w05c02	०	०	१२	१२	१२	२	०
	३	घाउडा	520007w05c03	४	२	१२	१८	१०	२	८
	४	उप्पलो ढाँड	520007w05c04	२०	०	०	२०	१५	२	५
	५	नयाघर	520007w05c05	०	०	११	११	१०	२	१
	६	आरनटोल	520007w05c06	१३	०	०	१३	१३	२	०
	७	दाखकोट	520007w05c07	१६	०	२	१८	१३	२	५
		जम्मा		५७	२	४२	१०१	८२	०	१९
६	१	राकावाड़	520007w06c01	६	१२	१	१९	४	३	१५
	२	गोगनपानी	520007w06c02	१	२५	१	२७	१२	३	१५
	३	डाडाखर्क	520007w06c03	०	२९	०	२९	१६	३	१३
	४	रुमाले	520007w06c04	३	८	०	११	०	४	११
	५	उप्पलो खोलाखर्क	520007w06c05	१४	१२	७	३३	३०	४	३
	६	तल्लो खोलाखर्क	520007w06c06	५	१५	६	२६	२०	४	६
	७	तामधारा	520007w06c07	०	१४	४	१८	४	३	१४
	८	थाम	520007w06c08	०	१९	०	१९	१०	३	९
		जम्मा		२९	१३४	१९	१८२	९६	०	८६
७	१	दाखकोट	520007w07c01	५	०	१	६	२	२	४
	२	टाकुरा	520007w07c02	१	०	२८	२९	२१	२	८
	३	मदनपुर	520007w07c03	०	०	२५	२५	२५	२	०
		जम्मा		६	०	५४	६०	४८	०	१२
८	१	वाल्लाकोट	520007w08c01	९	३	७	१९	१२	४	७
	२	पाल्लाकोट	520007w08c02	२	२९	९	४०	२८	४	१२
	३	नेवारे	520007w08c03	०	१४	१	१५	११	४	४
	४	किटधारा	520007w08c04	०	८	०	८	०	४	८
	५	बैजनीडाडा	520007w08c05	०	३	०	३	०	४	३
	६	तुना	520007w08c06	०	४	०	४	०	४	४
	७	तिब्जीखोला	520007w08c07	०	४	०	४	०	४	४
	८	गावधारा	520007w08c08	१३	९	०	२२	०	४	२२
	९	वर्तन	520007w08c09	०	३३	०	३३	२४	४	९
	१०	मालारानी	520007w08c10	०	१३	०	१३	९	४	४
		जम्मा		२४	१२०	१७	१६१	८४	०	७७
९	१	मदनपुर	520007w09c01	०	२	४२	४४	२७	३	१७
	२	सयमुरे	520007w09c02	०	१	७	८	८	३	०
	३	धनचौर	520007w09c03	३	१	०	४	०	३	४

	४	बाटुले	520007w09c04	४	०	१२	१६	०	३	१६
	५	किमीचौर	520007w09c05	२	७२	३	७७	६८	३	९
	६	दोमही	520007w09c06	१	०	१७	१८	६	३	१२
	७	भाक्रीवाड	520007w09c07	०	४	३	७	०	३	७
		जम्मा		१०	८०	८४	१७४	१०९	०	६५
		कुल जम्मा		२८३	४५७	५४३	१२८३	८६८	०	४१५

अनुसूची २. गाविसमा भएका विद्यालयहरु तथा उपलब्ध सुविधा

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम	स्तर	विद्यार्थी संख्या	खानेपानी सुविधा भएका विद्यालय	खानेपानी र सरसफाई सुविधा भएका	छात्र,छात्रा को अलग अलग शौचालय भएका	शौचालय भित्र पानी उपलब्ध भएका
१	जनता ने.रा	सामुदायिक	प्रा.वि.	८८	छ	छ	छ	छ
२	चन्द्रश्वरी	सामुदायिक	प्रा.वि.	६५	छ	छ	छ	छ
३	स्वर्गद्वारी एकेडेमी	सस्थागत	निमावि	२७५	छ	छ	छ	छ
४	अमर	सामुदायिक	प्रा.वि.	१४२	छ	छ	छ	छ
५	लोक चेतना	सस्थागत	निमावि	६९३	छ	छ	छ	छ
६	अमर	सामुदायिक	उमावि	७८२	छ	छ	छ	छ
७	स्वर्गद्वारी	सामुदायिक	प्रा.वि.	२०६	छ	छ	छ	छ
८	प्रगतिशील	सामुदायिक	वा.वि.	२३	छ	छ	छ	छ
९	ब्रह्मेश्वरी	सामुदायिक	वा.वि	२०	छ	छ	छ	छ
१०	सत्य	सामुदायिक	वा.वि	३१	छ	छ	छ	छ
११	बालविकास	सामुदायिक	प्रा.वि.	६५	छ	छ	छ	छ
१२	सिद्धश्वरी	सामुदायिक	निमावि	१५२	छ	छ	छ	छ
१३	बालशिक्षा	सामुदायिक	प्रा.वि.	३१	छ	छ	छ	छ
१४	जनजागृति	सामुदायिक	प्रा.वि.	११४	छ	छ	छ	छ
१५	शिवशक्ति	सामुदायिक	प्रा.वि.	३६	छ	छ	छ	छ

अनुसूची ३ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको तथ्याङ्क

१. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेको स्थान

जिल्ला	गा.वि.स.को नाम	गा.वि.स.को कोड	वार्ड नं.	टोल
प्युठान	भिंगृ	५२०००७	२	उपल्लोबजार

२ वालवालिकाहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धी तथ्याङ्क

२.१ बच्चाहरुको तौल मापन (पाचवर्ष मूनिका बच्चाहरुको पोषणको अवस्था)

बच्चाहरु	उमेरको आधारमा बच्चाहरुको समुह									
	० - ११ महिना	१२ - २३ महिना	२४ - ३५ महिना	३६- ५९ महिना	जम्मा	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून
नया	०	५६	०	६४	०	४२	०	३९	०	२०१
दोहोरिएका	०	१२३	०	९६	०	५६	०	१८४	०	४५९

२.२ भाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरु संख्या

उपचार सेवा पुर्याउने	भाडापखाला सम्बन्धी विरामी परेका नयाँ बच्चाहरुको संख्या				उपचार गरिएका संख्या	सिफारिश गरिएका संख्या	मृत्यु भएका संख्या
	जलवियोजन नभएका	सामान्य जलवियोजन भएका	धेरै जलवियोजन भएका	जम्मा			
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट	६४	०	२१	८५	८५	०	०
मासिका र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका बाट	१५९	०	०	१५९	१५९	०	०
मातृ शिशु कार्यकर्ताबाट	०	०	०	०	०	०	०
	२२३	०	२१	२४४	२४४	०	०

३. Nutritional and metabolic disorder

ICD कोड	रोगको किसिम	महिला	पूरुष
E46	कुपोषण	०	०
E50	Avitaminoses and other nutrient deficiency	१७	१४

अनुसूची ४ पूर्ण सरसफाइको लागि वडा र गाविस तहको कार्ययोजना

क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	
		मुख्य	सहयोगी
१	भिवासिसिको बैठकको मिति निर्धारण गर्ने	संयोजक	जिविस
२	भिवासिसिको बैठक: सरसफाइको वर्तमान अवस्था माथि छलफल	संयोजक	जिविस
३	गाविसको सबै घरधुरीको सरसफाइ सम्बन्धी तथ्यांक संकलन (चपी, चाड., फोहोर थुपार्ने खाडल, सावुन पानीले हातधुने ठाँउ, पानी शुद्धिकरण गरी खाने आदि)	गाविस	जिविस
४	गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धी कार्य योजना निर्माण तथा जिम्मेवारी वाडँफाड	गाविस	जिविस
५	वडा नागरिक मञ्चको बैठक र वडा वास सिसिको जिम्मेवारी सम्बन्धी निर्णय गर्ने	गाविस	जिविस

६	वडा नागरिक मञ्चलाई अभिमुखिकरण	गाविस	जिविस
७	वडा वाससिसि गठन, वडा नागरिक मञ्चको नेतृत्वमा सरसफाई सम्बन्धि छलफल अन्तरक्रिया तथा वडा स्तरीय कार्य योजना निर्माण	गाविस	जिविस
८	मासिक रूपमा भिवाससिसि को बैठक	गाविस	जिविस
९	मासिक रूपमा वाडवाससिसि र वडा नागरिक मञ्चको बैठक	वडानागरिक मञ्च	गाविस
१०	आमा समूह, वन समूह, क्लब, जातिगत र सास्कृतिक सञ्जालहरु तथा गाविसमा कार्यरत विभिन्न संघ संस्थाहरुसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया	गाविस	जिविस
११	विभिन्न माध्यमबाट प्रचार प्रसार तीव्र गर्ने कार्यक्रम निर्धारण गर्ने जस्तै: सार्वजनिक सुचना टांस प्रचार प्रसार/वोड, माइक्रो, विद्यालय स्तरीय च्याली, स्थानीय एफ एम आदि	गाविस	जिविस
१२	प्रत्येक विद्यालयमा संस्थागत वास समिति गठन गर्ने (शिक्षक, अभिभावक तथा विद्यार्थी रहेन गरि) तथा विद्यालय र विद्यार्थीको घरसम्मलाई ध्यानमा राखि कार्य योजना तयार गर्ने	गाविस	जिविस/ शिक्षा समिति
१३	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ र शिक्षकहरु सँग अन्तरक्रिया /अभिमुखिकरण	गाविस	जिविस
१४	स्वास्थ्य चौकीका व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका तथा नागरिक समाजहरुसँग अन्तरक्रिया / छलफल/अभिमुखिकरण	गाविस	जिविस/ स्वास्थ्य चौकीकी प्रमुख
१५	प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालय स्तरीय बाल क्लब गठन अन्तरक्रिया तथा परिचालन	गाविस	जिविस/ विद्यालयहरु
१६	गा.वि.स र वडा स्तरीय अनुगमन समिति गठन तथा आचार संहिता निर्माण	गाविस	जिविस
१७	गा.वि.स स्तरीय सम्पूर्ण कार्यालयहरुमा सरसफाई सम्बन्धि प्रचार सामग्री टास्ने	गाविस	जिविस
१८	स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरु द्वारा घरदैलो कार्यक्रम (तीन महिनाको १ पटक)	गाविस	जिविस/ स्वास्थ्य चौकी
१९	प्रत्येक तीन महिनामा कम्तीमा एकपटक शिक्षक, विद्यार्थी र संचालक समितिद्वारा विद्यालय सेवा क्षेत्रमा घर दैलो कार्यक्रम	गाविस	जिविस/ विद्यालय
२०	प्रत्येक महिना प्रत्येक वडाले पूर्ण सरसफाईको सूचकहरु पुरा गरे नगरेका घरको तथ्यांक अद्यावधिक गरी सार्वजनिक स्थल र गाविसमा टास्ने	गाविस/वडा वाससिसी	जिविस
२१	प्रत्येक घरमा सरसफाई अनेगमन कार्ड तथा स्टीकर टास्ने	गाविस	जिविस
२२	प्रत्येक वडा र गाविसको पूर्ण सरसफाई घोषणा गर्ने मिति उल्लेख गर्ने	गाविस	जिविस
२३	पूर्ण सरसफाई क्षेत्र घोषणा गर्ने पहिलो वडा, विद्यालयलाई सम्मान र कदर	गाविस	जिविस
२४	सरसफाई परिचय यत्र वितरण गर्ने	गाविस	जिविस
२५	पूर्ण सरसफाई गाविस घोषणा गर्ने	गाविस	जिविस
२६	पूर्ण सरसफाई घोषणा पश्चातको बैठक वस्ने	गाविस	जिविस

अनुसूचि ५: पानीको श्रोत सम्बन्धि सूचनाहरुको सारांश

गाविसको कोड ५२०००७

गाविसको नाम : भिंगृ

क्र.सं.	श्रोतको नाम	श्रोतको कोड नं	अवस्थित गाविस	अवस्थित वडा नं	हाल प्रयोगमा छ/छैन	श्रोत रहेको स्थान (दर्ता भएको जग्गामा /दर्ता नभएको जग्गामा	विवाद (छ/छैन)
१	मालूङ्खोला	520007w05s01	भिंगृ	५	छ	दर्ता नभएको	छैन
२	जलूके मूल	520007w04s01	भिंगृ	४	छैन	दर्ता नभएको	छैन
३	जारीखोला	520007w02s01	भिंगृ	२	छैन	दर्ता नभएको	छैन
४	पधेरीखोला	520007w02s02	भिंगृ	२	छ	दर्ता नभएको	छैन
५	मोहनखोला	520007w01s01	भिंगृ	१	छैन	सामूदायिक वन	छैन
६	धनवाङ्खोला सेउलीघारी	520007w09s01	भिंगृ	९	छैन	दर्ता नभएको	छैन
७	करझखोला मूल	520007w09s02	भिंगृ	९	छ	दर्ता नभएको	छैन
८	जाबूनेखोला	520007w09s03	भिंगृ	९	छ	दर्ता नभएको	छैन
९	पातीहाल्ने मूल	520007w09s04	भिंगृ	९	छैन	दर्ता नभएको	छैन
१०	पधेरीखोला २	520007w09s05	भिंगृ	९	छ	दर्ता नभएको	छैन
११	पधेरीखोला ३	520007w09s06	भिंगृ	९	छ	दर्ता नभएको	छैन
१२	फाक्रीपानी	520007w09s07	भिंगृ	९	छ	दर्ता नभएको	छैन
१३	पधेरीखोला ४	520007w08s01	भिंगृ	८	छ	दर्ता नभएको	छ
१४	तिब्जीखोला १	520007w08s02	भिंगृ	८	छ	दर्ता नभएको	छैन
१५	मालारानी	520007w08s03	भिंगृ	८	छैन	दर्ता नभएको	छ
१६	सिजरीखोला	520007w08s04	भिंगृ	८	छ	दर्ता नभएको	छैन
१७	तिब्जीखोला २	520007w08s05	भिंगृ	८	छैन	दर्ता नभएको	छैन
१८	तिब्जीखोला ३	520007w08s06	भिंगृ	८	छ	दर्ता नभएको	छैन
१९	बोझेखोला	520007w06s01	भिंगृ	६	छ	दर्ता भएको	छैन
२०	धरमपानी खोला	520007w06s02	भिंगृ	६	छ	दर्ता नभएको	छैन
२१	जूकेखोला	520007w06s03	भिंगृ	६	छ	दर्ता नभएको	छैन
२२	ओधार्ने खोला	520007w06s04	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छैन
२३	बासखोला	520007w06s05	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छैन
२४	हाम्पाल	520007w06s06	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छैन
२५	जूलफे पधेरा	520007w06s07	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छ
२६	गोगनपानी १	520007w06s08	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छैन
२७	गोगनपानी २	520007w06s09	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छैन
२८	गोगनपानी ३	520007w06s10	भिंगृ	६		दर्ता नभएको	छैन

अनुसूचि ६ विद्यमान खानेपानी योजनाहरूको सूचना सम्बन्धि सारांश विवरण

क्र स	योजनाको नाम	प्रयोग भएको श्रोत	योजनाको कोड	योजनाको किसिम	वार्ड	घरधुरी	लाभान्वित टोलको नाम	(राम्रो/ सन्तोषजनक / नराम्रो)	सुधार गर्नु पर्ने
१	गोगनपानी खा.पा. योजना	गोगनपानी	520007EW01	ग्रामिटी	१	१९	आंपचौर, कोट, घडेरी, आरनटोल	नराम्रो	छ
२	पथेरीखोला खा.पा.	पथेरीखोला, मोहनखोला	520007EW02	ग्रामिटी	१,२	६०	मूल्यटोल, कूमालटार, जरुवा	सन्तोषजनक	छ
३	जारीखोला खा.पा.योजना	जारीखोला	520007EW03	ग्रामिटी	१,२	१२३	वडा नं. २ सबै, वडानं. १ को कूमालटार, जरुवा र कूमालटार	नराम्रो	छ
४	जलूके खा.पा. योजना	जलूके	520007EW04	लिफ्ट	४	३५	जलूके	राम्रो	छैन
५	धनवाडखोला खा.पा. योजना	धनवाड खोला	520007EW05	ग्रामिटी	४,७, ९	१९५	वडा नं. ४,७ सबै तथा वडा नं. ९को चिराबारी तथा मदनपूर	नराम्रो	छ
६	मालूडखोला खा.पा योजना	मालूडखोला	520007EW06	ग्रामिटी	५	१२०	वडा नं. ५ को सबै बस्ती सबै	सन्तोषजनक	छ
७	बोझखोला खा.पा.	बोझखोला	520007EW07	ग्रामिटी	६	३५	तल्लोखोलाखर्क, तामधारा	नराम्रो	छ
८	धरमपानी खा.पा. योजना	धरमपानी	520007EW08	ग्रामिटी	६	२६	उपल्लो खोलाखर्क	नराम्रो	छ
९	जूकेखोला खा.पा.	जूकेखोला	520007EW09	ग्रामिटी	६	३०	डाडाखर्क रुमाले	सन्तोषजनक	छ
१०	बासखोला खा.पा.	बासखोला	520007EW10	ग्रामिटी	६	३५	राकावाड	सन्तोषजनक	छ
११	तिब्जीखोला खा.पा	तिब्जीखोला	520007EW11	ग्रामिटी	८	१५०	वडा नं ८ का ७ वटा बस्ती	नराम्रो	छ
१२	सिजरीखोला खा.पा.	सिजरीखोला	520007EW12	ग्रामिटी	८	४०	वर्तन	नराम्रो	छ

अनुसुचि ७ वडा स्तरमा तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको सूचि

गाविसको नाम : भिंगृ

गाविसको कोड : ५२०००७

वडा नं.	योजनाको वार्ड स्तरिय प्राथमिकता क्रम	योजनाको नाम	योजना को कोड	योजनाको प्रकार	लाभान्वित टोलहरूको नाम	जम्मा लाभान्वित घरधुरी
				(Gravity/RWH /Lifting/PSI)		
१	१	गोगनपानी उप्पलो ,भिंगृकोट खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw01	Gravity	आंपचौर ,आरनटोल ,कोट	७६
	२	गोगनपानी तल्लो खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw02	Gravity	आंपचौर ,आरनटोल ,कोट	७७
	३	गूरगूरे खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw03	Gravity	आरनटोल ,घडेरी तल्लोटोल	३२
	४	पधेरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw04	Gravity	तल्लो घडेरी	१८
	५	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने				
२	१	जारीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw05	Gravity	तल्लोफाट,कोलवाड कूनौटा, जरुवा,कूमालटार, तल्लोबजार उपल्लो बजार,सातमोडे,भेउते, मूख्यटोल	१५८
	२	मोहन खोला,पधेरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw06	Gravity	कूनौटा,भेउते, मूख्यटोल	७२
	३	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने				
३	१	जारीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw07	Gravity	जलूके, तल्लोटोल,बाहूनटोल,ठूरी टोल	१०४
	२	मालूङखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw08	Gravity	ठूरीटोल	१२
	३	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने		Gravity		
४	१	उपल्लो जाबूनेखोला ,धनवाडखोला ,सेउलीघारी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw09	Gravity	मदनपूर दाभकोट तथा टाकूरा ,जलूके ,सोड ,ददेरी लापाली दाडमाई, सयमूरे, किमीचौर	२८७

	२	मालूडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw10	Gravity	दाढमाई सोड	१४
	३	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw11	Gravity	सोड	२०
	४	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw12	Gravity	क्याम्पस रोड	१९
	५	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw13	Gravity	ददेरी	२९
	६	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने				
५	१	मालूडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw14	Gravity	बन्जाडे, मूख्यजिम्मालटोल, घाउडा , उपल्लो ढाड आरनटोल, नयाघर दाभकोट	१०४
	२	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw15	Gravity	घाउडा	१८
	३	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw16	Gravity	नयाघर	११
	४	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw17	Gravity	आरनटोल	१३
	५	पानी पोखरी निर्माण	52000 7pw18	Gravity	उपल्लो ढाड	१८
	६	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने			मदनपूर, टाकूरा, दाभकोट	
६	१	गोगनपानी खानेपानी तथा सरसफाई अयोजना	52000 7pw19	Gravity	गोगनपानी	२९
	२	बोझखोला खानेपानी तथा सरसफाई	52000 7pw20	Gravity	खोलाखर्क तामधारा	४१
	३	ओधार्ने खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw21	Gravity	साउनेखाडा, रुमाले डाडाखर्क, थाम, देउराली झाक्रीसल्ला	५५
	४	जूकेखोला खानेपानी तथा सरसफाई	52000 7pw22	Gravity	उपल्लो खोलाखर्क	२९

	५	जोईखोला, बासखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw23	Gravity	राकावाड	२८
	६	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने		Gravity		
७	१	धनवाडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw24	Gravity	नेवारे किटधारा ,तूना,बैजनीडाडा,वाल्लाकोट,गावधारा	
	२	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने				
८	१	तिब्जीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw25	Gravity	नेवारे, किटधारा, तूना,बैजनीडाडा,वाल्लकोट, पाल्लकोट,गावधारा	१२९
	२	सिजरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw26	Gravity	वर्तन	२९
	३	आकाशेपानी जम्मा गर्ने पूर्नभरण पोखरी निर्माण	52000 7pw27	Gravity	वर्तन,कोट,मालारानी	३२
	४	घैटे ट्याकी निर्माण	52000 7pw28	Gravity	मालारानी,वर्तन,नेवारे	४२
	५	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने				
९	१	तिब्जीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw29	Gravity	दोमही किमीचौर भाकीवाड बाटूले तूना बैजनीडाडा ,केपसुर	१२६
	२	धनवाडखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw30	Gravity	मदनपूर, चिरावारी, साठीमूरे	८९
	३	पधेरीखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw31	Gravity	किमीचौर बाटूले	९२
	४	घोडाखोला खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	52000 7pw32	Gravity	दोमही	१५
	५	सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई वस्तस्थीती विवरण तयार गर्ने				

अनुसूचि ८ गाविस स्तरीय सुचनाहरू

गाविसको नाम : भिंगृ

गाविसको कोड : ५२०००७

३८

भिंगृ गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना, २०७२

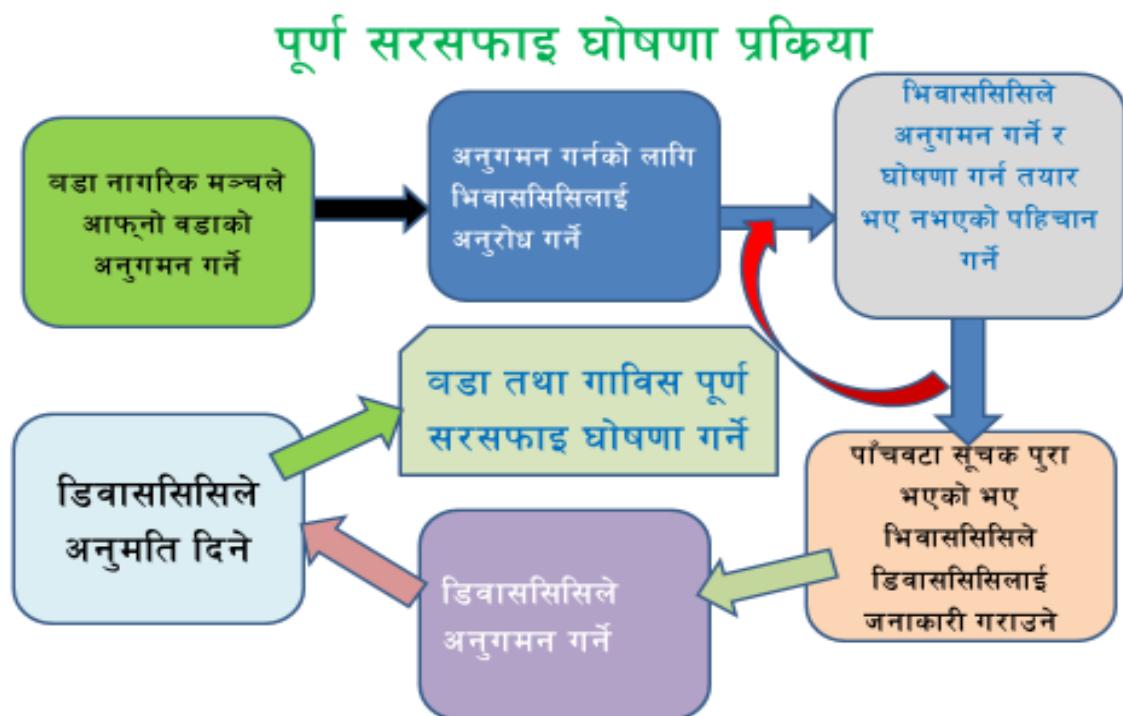
सडकको पहुच र विद्युत (छ/छैन)	१	२	३	४	५	६	७	८	९	
सडकको पहुच	छ	छ	छ	छ	छ	आशिंक	छ	छैन	छ	
विद्युतको पहुच	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	आशिंक	छ	
दक्ष मानविय जनशक्ति		वार्ड नं.								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	
ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता(VMW)	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
आकाशे पानी संकलन गर्ने घैटो वनाउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
सूधारिएको चूलो वनाउने मिस्त्री	२	१	१	२	१	१	१	१	१	
स्थानिय चर्पि निर्माण कार्यकर्ता	८	२	२	२	४	१५	३	१३	११	
सरसफाई र स्वच्छता सहजिकरणको लागि स्रोत व्यक्ति	२	२	२	३	३	३	३	३	३	
चर्पि रिड वनाउने दक्ष व्यक्ति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
प्यान वनाउने दक्ष व्यक्ति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
खरिदको लागि उपलब्ध सामाग्रीहरु		वार्ड नं.								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	
व्यक्तिगत सरसफाई सामाग्री हरु जस्तै सावून, ब्रस, इत्यादि	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	
चर्पि सफा गर्ने सामाग्रीहरु	✓	✓	✓	✓	✓	x	x	x	✓	
प्रयोग हुने ठाउमा खानेपानीको शूद्धिकरण (क्लोरीन र फिल्टर)	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	✓	
खानेपानी योजना मर्मत संभारको लागि जगेडा मर्मत पाटपूर्जाहरु	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	✓	
चर्पि निर्माण सामाग्रीहरु	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	✓	
लिप्ट गर्ने योजना मर्मत संभारका लागि चाहिने विद्युतिय पाट पूर्जाहरु	x	✓	x	x	x	x	x	x	x	

अनुसूचि ९: पूर्ण सरसफाईका क्रियाकलापहरुको अवस्था

पूर्ण सरसफाईका योजना	वार्ड नं.								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
सबै घरमा चर्पि भएको	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

सबै घरमा जोखिमपूर्ण अवस्थामा सावून वा अन्य वस्तुले हातधूने वानी भएको	छैन							
खानेपानीको सुरक्षित व्यवस्थापन र सुद्धिकरण	छैन							
व्यक्तिगत सरसफाईमा नियमितता(नड काटने, नहाउने, कपडा धूने, दिनहू कपाल कोर्ने, दात माख्ने आदि)	छैन							
घरको भित्र र बाहिर व्यवस्थित ठोस र तरल फोहोरको व्यवस्थापन	छैन							

अनुसूचि: १० गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाई योजना चक्र

अनुसूचि ११ खानेपानी, सरसफाई तथा सरसफाई समन्वय समिति ९ छक्कजन्मन्त्र० भिंगृ

क्र.सं.	नाम	पद	संस्थागत प्रतिनिधित्व	कैफियत
१	हिमलाल पोखेल	संयोजक	गा.वि.स	
२	नृपेन्द्र रोकाय	सदस्य	ने.क.पा एमाले	
३	मेघ प्रसाद श्रेष्ठ	सदस्य	ने.का	
४	पशुपति श्रेष्ठ	सदस्य	रा.ज.मो.	
५	भीमसेन रावल	सदस्य	ने.क.पा माओवार्दी	
६	चुडामणी पोखेल	सदस्य	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	
७	बसन्ती घर्ति	सदस्य	व.न.म. संयोजक १	
८	हुमा योगी	सदस्य	व.न.म. संयोजक २	
९	चित्र बहादुर के.सी	सदस्य	व.न.म. संयोजक ३	
१०	भवानी बहादुर रोकाय	सदस्य	व.न.म. संयोजक ४	
११	पुणीमा के.सी.	सदस्य	व.न.म. संयोजक ५	
१२	चुमान सिंह कवर	सदस्य	व.न.म. संयोजक ६	
१३	रिखीराम खनाल	सदस्य	व.न.म. संयोजक ७	
१४	होम बहादुर घर्ति	सदस्य	व.न.म. संयोजक ८	
१५	मोहन बहादुर पुन	सदस्य	व.न.म. संयोजक ९	
१६	प्रतिनिधी	सदस्य	महिला सहयोग मञ्च	
१७	प्रतिनिधी	सदस्य	कालिक विकास केन्द्र	
१८	बसन्ती के.सी.	सदस्य	बन समुह	
१९	बाली खडका	सदस्य	आमा समुह	
२०	सिता पोखेल	सदस्य	बाल सञ्जाल	
२१	प्रेम बहादुर घर्ति	सदस्य	जनजाति	
२२	रामकलि नेपाली	सदस्य	दलित	
२४	लिला पोखेल	सदस्य	महिला स्वयंसेविका	
२५	दुर्गा रेग्मी	सदस्य		
२६	विर बहादुर रोकाय	सदस्य		
२७	प्रतिनिधी	सदस्य	जनज्योति सामुदायिक वि.के	
२८	उषा रोकाय	सदस्य सचिव	सामाजिक परिचालक	
२९	संगीता श्रेष्ठ	सदस्य	प्राविधिक	
३०	केशव खडका	सदस्य	स.ले.पा	